

ІЗБІР

№4-5
(121-122)
квітень-травень 2020

КОМ

НЕЗАЛЕЖНА ГАЗЕТА ВИБОРЦІВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

АТЕСТАЦІЯ МІСЦЕВИХ ДЕПУТАТІВ

С. 2

Також у номері:

ЯКИЙ БУДЕ БЮЛЕТЕНЬ І ХТО ЗМОЖЕ ГОЛОСУВАТИ

С. 10

ПРАВДИВА ІНФОРМАЦІЯ ТА ВЗАЄМОДОПОМОГА: ЯК ПРОТИДІЮТЬ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ В ТАТАРБУНАРАХ

оперативна інформація по м. Татарбунари та Татарбунарському р-ні на 31.03
МИЄМО РУКИ ТА ЗБЕРІГАЄМО СП

С. 12

ДЕПУТАТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ ЗАВЕРШУЮТЬ СВІЙ ЧЕТВЕРТИЙ РІК КАДЕНЦІЇ З НЕВТІШНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ

АВТОР: Пресслужба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Вже третій рік Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» проводить моніторингову кампанію «Атестація депутатів місцевих рад», у рамках якої аналізують якість виконання депутатських повноважень депутатами Одеської обласної ради.

За підсумками 2019 року жоден з депутатів Одеської обласної ради не отримав оцінку «п'ять» балів. Максимальним результатом стала оцінка «чотири» бали, яку отримали вісім депутатів Одеської обласної ради. Одразу тринадцять депутатів завершили рік з результатом «один» бал і ще 39 депутатів отримали «двійки». Решта 22 депутати отримали «трійки».

На сайті Одеської обласної ради інформація про депутатів опублікована не у повному обсязі. На типовій персональній сторінці депутата Одеської обласної ради міститься інформація про наявність освіти, партійну приналежність, місце роботи, контактна інформація та інформація про помічників-консультантів. За таким

шаблоном оформлено персональні сторінки у більшості депутатів. Повна ж біографічна інформація опублікована лише у двох депутатів: заступника голови Одеської обласної ради **Юрія Дімчогло** та депутатки **Ірини Коваліш**.

Варто зауважити, що в попередній рік повна інформація про біографічні дані була у чотирьох депутатів. Такий показник забезпечувався за рахунок інформації про керівний склад: голови та заступників голови Одеської обласної ради. Після перестановки в керівному складі у зв'язку з обранням **Анатолія Урбанського** народним депутатом України ця ситуація змінилась. Наразі інформації про голову Одеської обласної ради **Сергія Парашенка** та його заступника **Вадима**

Шкарівського у розділі «Керівництво» на сайті Одеської обласної ради немає.

Що ж стосується інформації про час та місце проведення прийому, то ця інформація розміщена також на сайті Одеської обласної ради у вигляді систематизованої таблиці. Однак така інформація є не у кожного депутата. Наприклад, у **Юрія Басюка**, **Ігоря Єрьоменка**, **Марини Зінченко**, **Дмитра Чапіра** інформація про час та місце проведення прийому громадян відсутня. У **Ірини Коваліш** відсутня інформація про місце проведення прийому, проте є контактний телефон. Ще у 11 депутатів Одеської обласної ради не зазначено контактний телефон. Водночас у половині депутатського корпусу вказані телефонні номери не відповідають дійсності. У зв'язку із цим фактом нам не вдалось підтвердити проведення прийому громадян цими депутатами. Решта депутатів Одеської обласної ради проводить прийом гро-

мадян не менше разу на місяць.

Нагадаємо, що минулого року депутати, які проводили регулярний прийом громадян, становили 74% депутатського корпусу, а цього року – лише 48%.

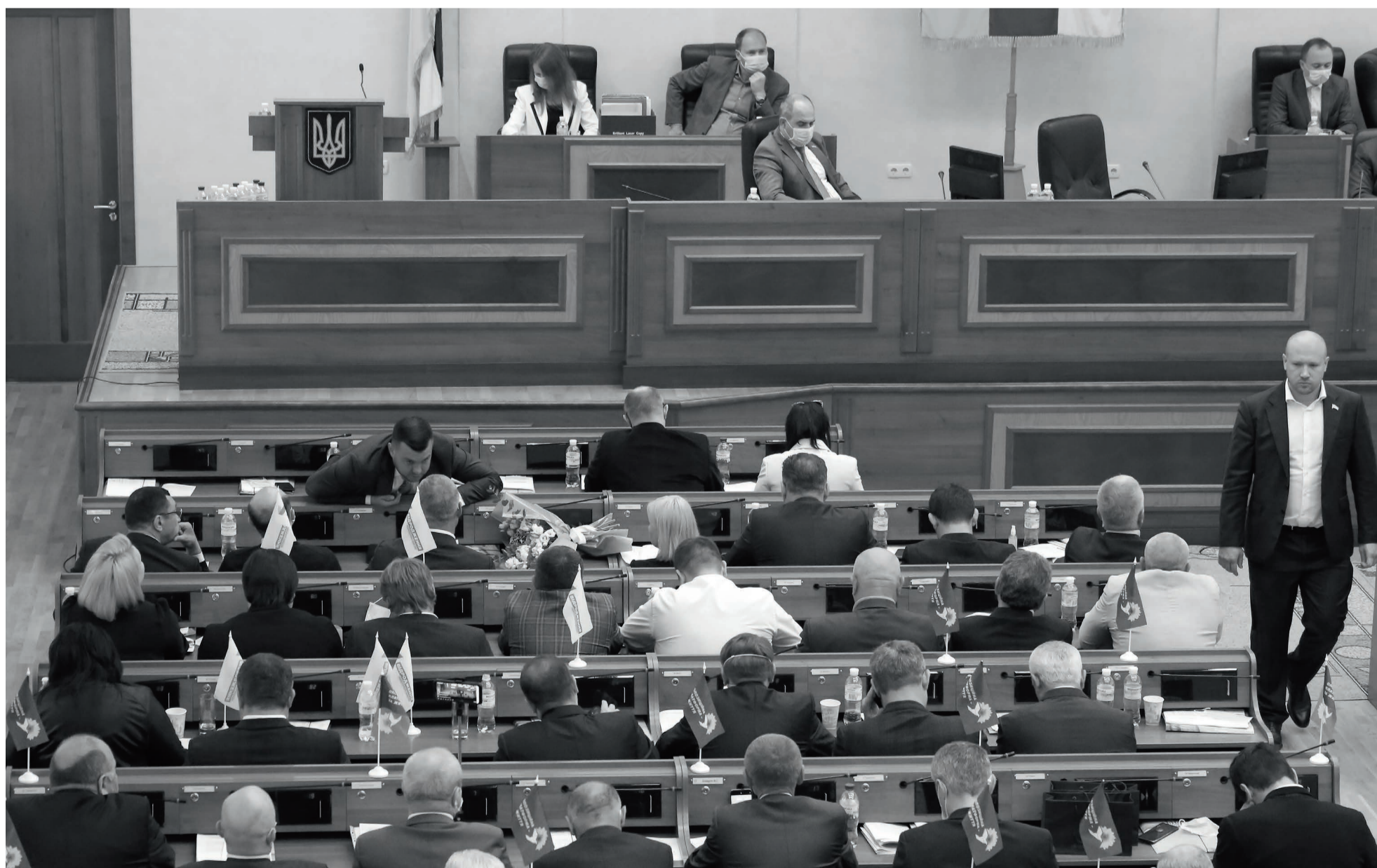
Лише 17 депутатів Одеської обласної ради не зареєстровані у соціальній мережі Facebook. Однак цей факт не збільшує кількість депутатів, які використовують соціальну мережу як платформу для інформування виборців про свою депутатську діяльність.

Активно взаємодіють із виборцями лише 12 депутатів. Вони надають перевагу написанню власних постів та активній відповіді на коментарі під власними дописами або тими дописами, де їх позначено. Варто зауважити, що **Юрій Басюк** активізувався у мережі під час передвиборчої кампанії весною 2019 року. До того сторінка депу-

тата мала особистий характер і політичного життя ніяк не стосувалася. Також активно веде свою сторінку депутатка від «БПП «Солідарність»» **Марина Зінченко**. Однак основний зміст сторінки складають привітання зі святами та дописи, де позначено депутату.

Ще 19 депутатів Одеської обласної ради активно інформують громадян переважно через власні дописи, однак на коментарі відповідають не завжди або мало-змістовно. Зауважимо, що переважна більшість постів **Андрія Івашова** стосується історії мікрорайону «Черьмушки» міста Одеса, а у **Князя Хачатряна** – проведення ремонтних робіт дорожнього покриття в Одеській області. У **Володимира Осіпова** та **Олександра Остапенка** майже половину власних дописів складають привітання з професійними святами.

21 депутат Одеської обласної ради використовує

Facebook для особистого життя.

У період з 30 жовтня 2018 року по 14 жовтня 2019 року депутати Одеської обласної ради збиралися на сім сесій. Абсолютний показник відвідуваності продемонстрували 23 депутати, в той час як 10 депутатів Одеської обласної ради відвідали менше 50% пленарних засідань.

У цілому ж участь депутатів Одеської обласної ради у роботі сесії ради в 2019 році стала гіршою ніж у 2018. Нагадаємо, за підсумками 2018 року лише 4 депутати відвідали менше половини сесії ради, 42 з 84 були присутні на всіх сесіях.

Участь у засіданнях постійних комісій депутатами місцевих рад є одним з головних завдань. Це пояснюється тим, що під час засідань депутати розглядають питання, які будуть виноситись на розгляд сесії ради. В 2019 році кількість депутатів Одеської обласної ради, які відвідали всі засідання свої постійних комісій, зросла з 21 до 30 депутатів. Разом з тим зросла і кількість депутатів, які пропустили більше половини засідань постійних комісій, до складу яких вони входять. Якщо за підсумками минулого року таких депутатів було 7, то цього року їх кількість зросла до 13.

У період з 1 листопада 2018 року по 31 жовтня 2019 року Одеська обласна рада провела 103 засідання постійних депутатських комісій. Однак кількість засідань кожної окремої комісії суттєво відрізняється. Так, постійна комісія з питань житлово-комунального господарства, паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження за вказаний період провела два засідання. В той же час постійна комісія з питань бюджету, фінансово-економічної політики та банківської діяльності провела 14 засідань. Тож не дивно, що найкращі показники участі депутатів у засіданнях постійних комісій мають комісії, які проводять засідання рідше.

Середній показник відвідування засідань постійних депутатських комісій депутатами Одеської обласної ради складає 74%.

Активність депутатів під час сесій можна оцінювати не тільки за голосуванням, а перш за все, за кількістю виступів щодо питань порядку денного пленарного засідання. Вже другий рік поспіль більше 50% депутатського корпусу Одеської обласної ради. А от регулярність виступів за рік дещо погіршилась. Так, з п'яти депутатів, які виступали на кожній сесії ради, залишився лише один – **Олександр Адзеленко**.

Депутатський запит – один з головних інструментів роботи депутата. Завдяки йому депутат може отримати інформацію у стислі строки. Добросовісний депутат місцевої ради формує відповідні запити.

За підтримку цього рішення проголосував 51 депутат Одеської обласної ради.

У свою чергу, це спричинило суспільний резонанс

кою обласною радою було прийнято рішення про проведення звітної кампанії депутатів Одеської обласної ради, в ході якої депутати мають прозвітувати про свою діяльність за 2019 рік.

використали **Марина Зінченко, Олексій Кобильніков та Віктор Андрєєнков**.

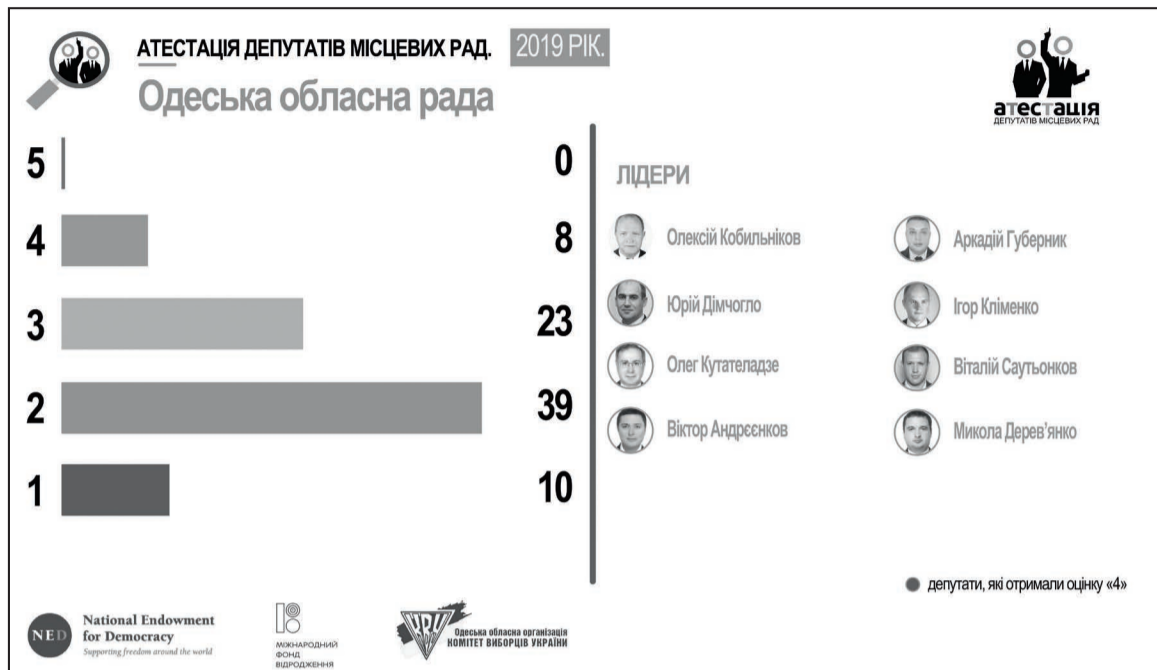
З опублікованими текстами звітів депутатів можна ознайомитись на сайті Одеської обласної ради.

Нагадаємо, що минулого року 80 депутатів Одеської обласної ради прозвітували у тій чи іншій формі перед виборцями. Причиною цьогоорічної низької кількості звітів стало рішення Одеської обласної ради №1227 від 03.03.2020 «Про звіти депутатів Одеської обласної ради VII скликання за 2019 рік», відповідно до якого встановлюються орієнтовні строки проведення звітів депутатами Одеської обласної ради VII скликання про свою роботу за 2019 рік перед виборцями протягом березня-травня 2020 року. В умовах карантину ймовірність публічного звітування депутатів наближається до нуля, тому залишається сподіватись на презентацію звітів у соціальних мережах та місцевих ЗМІ.

Як бачимо, за підсумками четвертого року повноважень депутати Одеської ради стали гірше виконувати свої обов'язки. Вже четвертий рік поспіль біографічні відомості на офіційному сайті ради залишаються без змін і несуть лише коротку вижимку інформації про депутатів. У багатьох депутатів вказано неактуальні контактні номери телефонів, через що важко зв'язатись із депутатом та потрапити на прийом.

Разом із тим депутати Одеської обласної ради почали краще відвідувати засідання постійних депутатських комісій.

У цілому ж за підсумками 2019 року в роботі депутатів Одеської обласної ради спостерігається тенденція до регресу.

ти, орієнтуючись на проблеми громадян, про які дізнається на відкритих зустрічах або під час проведення прийому громадян. Тому можна говорити про деяку взаємозалежність між сумлінністю проведення прийому громадян і кількістю депутатських запитів, поданих депутатом. У період з 31 жовтня 2018 року по 31 жовтня 2019 року 13 депутатів Одеської обласної ради скористалися своїм правом на депутатський запит. Більшість запитів стосувалася проблем стану дорожнього покриття, поліклінік та рейдерських захоплень. У цьому списку виділяється **Олександр Адзеленко**, який подав запити «Щодо перейменування вулиць та навчальних закладів на честь загиблих учасників антитерористичної операції-захисників територіальної цілісності України» та запит «Щодо встановлення пам'ятника Героям Небесної Сотні».

Нагадаємо, що за підсумками 2018 року депутатські запити подали також 13 депутатів Одеської обласної ради.

Ще один важливий обов'язок депутатів, пов'язаний із виступами на сесії ради, – це оголошення про наявність конфлікту інтересів. На сесіях Одеської обласної ради про наявність конфлікту інтересів оголошували шестеро депутатів. Водночас жоден із депутатів не порушив процедуру врегулювання конфлікту інтересів.

Не обійшлося цього року і без резонансних питань, які розглядалися на сесії ради. Після перестановки сил в Одеській обласній раді 4 вересня 2019 року депутатам вдалося звільнити з посади директора художнього му-

театру, а також запустило судовий процес, підсумком якого стало рішення Приморського районного суду Одеси, згідно з яким «Позовну вимогу задовольнити частково – визнати незаконним і скасувати рішення обласної ради. Часткове задоволення пов'язане із тим, що позивач продовжував виконувати свої обов'язки».

Що ж стосується подання е-деклараций у 2019 році, то всі депутати Одеської обласної ради впорались із цією задачею. Хоча **Юрій Басюк** подав свою декларацію 4 липня, а не 1 квітня.

Рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями. Тож для виконання цього положення Одесь-

кою обласною радою було прийнято рішення про проведення звітної кампанії депутатів Одеської обласної ради, в ході якої депутати мають прозвітувати про свою діяльність за 2019 рік. Станом на 28 березня прозвітували лише 35 депутатів Одеської обласної ради. Варто зауважити, що публічну презентацію свого звіту на відкритій зустрічі з виборцями представили: **Олександр Бондаренко, Аркадій Губерник, Микола Дерев'яно** («БПП «Солідарність»»), **Віктор Андрєєнков, Віталій Сауцьонков** («Опозиційний блок»), **Олександр Барський, Леонід Шимон** (ВО «Батьківщина»), **Юрій Дімчогло, Олег Сулаков** («Наш Край»), **Олексій Кобильніков** («Відродження») і два позафракційні депутати **Ігор Кліменко та Олег Кутателадзе**.

Більшість депутатів, які опублікували свої звіти, зробили це в місцевих ЗМІ своїх виборчих округів. Соціальну мережу Facebook, як платформу для публікації звіту,

АТЕСТАЦІЯ ДЕПУТАТІВ ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ: ПІДСУМКИ ЧЕТВЕРТОГО РОКУ ПОВНОВАЖЕНЬ

АВТОР: Пресслужба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Громадська компанія «Атестація депутатів місцевих рад» підбиває підсумки реалізації проєкту за четвертий рік повноважень депутатів Одеської міської ради сьомого скликання з 1 листопада 2018 року по 31 жовтня 2019 року. Атестація місцевих депутатів відбувається за критеріями відкритості та прозорості, добросовісності та підзвітності депутатів. Критерії оцінювання відповідають зобов'язанням депутатів, встановленим нормативно-правовими актами, та практикам «хорошого врядування».

Кращі депутати Одеської міської ради 2019 року

За результатами персонального оцінювання депутатів за всіма критеріями максимальну оцінку у «5 балів» отримали три депутата: **Олексій Єремиця** («Опозиційний блок»), **Ольга Квасніцька** та **Ганна Позднякова** («Об'єднання «Самопоміч»»). Минулого року таких депутатів було шість.

Один депутат отримав негативну оцінку у «1 бал» – **Олексій Кісловський** (УМП Сергія Ківалова), ще 24 депутати отримали низьку оцінку – «2 бали».

Загалом результати оцінювання четвертого року були повноважень ради є невисокими. Якщо порівняти відповідні оцінки всього депутатського корпусу за 2018 рік, то можна побачити, що оцінку «1 бал» не було отримано взагалі, а «2 бали» отримали тоді лише шість депутатів.

Відкритість та прозорість

Під відкритістю мається перелік критеріїв, які визначають доступність інформації про депутата міської ради, її повноту та актуальність.

По завершенню четвертого року повноважень на офіційному порталі «Твій депутат» Одеської міської ради оприлюднено інформацію відносно всіх 64 депутатів. Проте відносно деяких депутатів така інформація є неповною або неактуальною.

Повну інформацію (біографія, відомості про освіту, досвід та місце роботи, сімейний стан, партійна приналежність та фотокартка) оприлюднено відносно 34 депутатів. У порівнянні з минулим 2018 роком повна інформація була доступною відносно 36 депутатів.

Неповну або неактуальну інформацію зазначено відносно 30 депутатів.

Найбільш закритими від своїх виборців вже третій рік поспіль залишаються шість депутатів. З початку запуску нового депутатського порталу взагалі не оприлюднювалися повні біографії обранців: **Вячеслава Беженара**, **Василя Іеремії** («Опозиційний блок»), **Олексія Кісловського** (УМП Сергія Ківалова), **Олексан-**

дра Матвєєва, **Андрія Терновського** та **Василя Шкрябая** («Довіряй ділам»).

Інформацію про прийом виборців (адреса та контакти приймальні, графік проведення особистого прийому) можна побачити на персональних сторінках депутатського порталу відносно 63 депутатів. Тільки відносно одного депутата міської ради відсутня відповідна інформація. На сторінці **Олексія Кісловського** (УМП Сергія Ківалова) не оприлюднено жодних відомостей щодо громадської приймальні або засобів зв'язку з депутатом.

Регулярний прийом виборців (не рідше одного разу на місяць) здійснюють 60 депутатів Одеської міської ради. Не вдалося підтвердити здійснення прийому виборців **Денисом Балухом**, **Василем Шкрябаєм** («Довіряй ділам»), **Олексієм Кісловським** та **Миколою Крикливим** (УМП Сергія Ківалова).

дають на дописи користувачів 24 депутати. У порівнянні з минулим роком цей показник збільшився на 4 депутати.

Добросовісність

Під добросовістю мається на увазі дисципліна виконання депутатами своїх обов'язків, зокрема відвідування засідань ради та постійних комісій, участь в обговоренні проєктів рішень та їх прийняття під час проведення сесій.

Нагадаємо, згідно з Законом України «Про статус депутатів місцевих рад» депутат зобов'язаний бути присутнім на пленарних засіданнях ради, засіданнях постійної комісії та інших органів ради, до складу яких він входить. У разі пропуску депутатом протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії відповідна рада може звернутися до виборців з пропозицією про відкликання такого депутата у встановленому законом порядку.

стійних комісій, що відбулися, відвідали 18 депутатів.

Рівно половину (50%) засідань постійних комісій пропустили два депутати: **Ірина Куценко** («Довіряй ділам») та **Віктор Новак** («Опозиційний блок»).

Менше половини засідань своїх комісій відвідали шість депутатів. **Віктор Наумчак** («БПП «Солідарність») був присутнім лише на 48% засідань, **Дмитро Пеструєв** («Довіряй ділам») – на 42%, **Тетяна Плаксії** («Довіряй ділам») – на 38%, **Юрій Крук** («Довіряй ділам») – на 33%. Найменшу кількість засідань відвідали **Богдан Гіганов** (позафракційний) – 17% засідань та **Ольга Кулакевич** («Опозиційний блок»), яка була присутньою лише на 14% з проведених засідань.

Жодного засідання своїх постійних комісій за рік не відвідали два депутата Одеської міської ради – **Вячеслав Беженар** («Опозиційний блок») та **Андрій Неугодніков** (УМП Сергія Ківалова).

Своїм правом виступу під час ухвалення проєктів на сесіях міської ради користується менше половини одеських депутатів. Так, 29 із 64 депутатів не мали жодного змістовного виступу під час засідань сесій. Цікаво, що майже такий самий показник виступів зафіксовано у 2017 і 2018 роках. Протягом цих двох років жодного змістовного виступу не мали по 30 місцевих депутатів.

На всіх 100% відвіданих ними сесіях виступають з питань, включених до порядку денного, п'ять депутатів. Це **Олексій Єремиця** («Опозиційний блок»), **Ольга Квасніцька**, **Ганна Позднякова**, **Вадим Терещук** («Об'єднання «Самопоміч»») та **Олександр Орлов** (позафракційний). Ще дев'ять депутатів брали участь в обговоренні проєктів або мали змістовний виступ на 50-85% відвіданих ними сесіях.

Депутат зобов'язаний здійснювати персональне голосування під час прийняття проєктів рішень. Проте в Одеській міській раді триває практика так званого «кнопкодавства», коли депутати голосують за відсутнього колегу.

За результатами моніторингу встановлено 24 факти

неперсонального голосування відносно дев'яти депутатів. Протягом четвертого року повноважень ради зафіксовано випадки кнопкодавства відносно депутатів, які представляють дві фракції. Так, у фракції «Довіряй ділам» таких депутатів сім – **Людмила Варавва**, **Валентин Гапуніч**, **Андрій Кісловський**, **Ірина Куценко**, **Дмитро Палпатін**, **Тетяна Плаксії**, **Олег Свік**. У фракції «УМП Сергія Ківалова» голосували за інших два депутата – **Олексій Кісловський** і **Вадим Підгородинський**.

Підзвітність

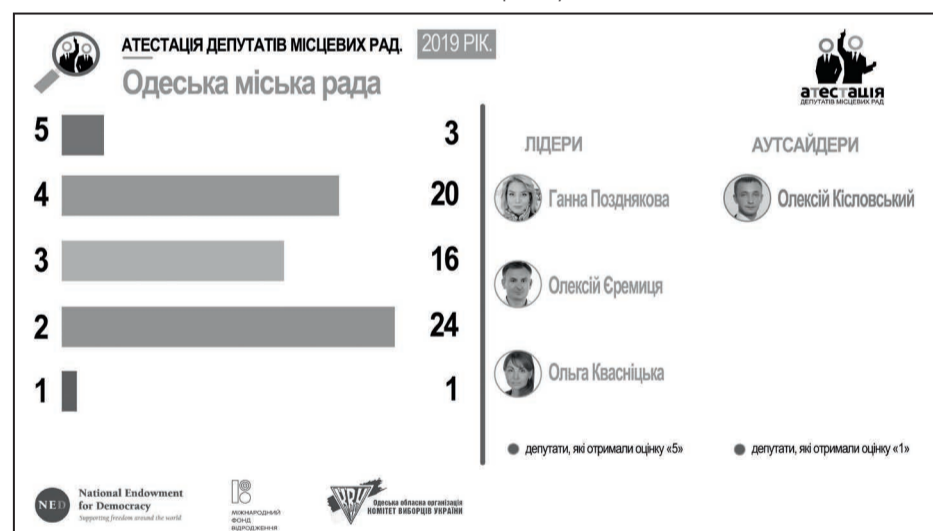
Критерії підзвітності визначають відповідальність обраних депутатів за здійснення своїх повноважень.

Одним з таких критеріїв є звіт депутата про свою діяльність за рік. По завершенню четвертого року повноважень свої річні звіти підготував лише 31 депутат Одеської міської ради (або 48%). На жаль, у порівнянні з минулим роком, коли прозвітував 51 депутат, цей показник суттєво зменшився. Таку ситуацію не можна виправдовувати введенням у зв'язку з пандемією коронавірусу карантинном, адже вбачається, що підготовка депутатського звіту не потребує соціальної комунікації та є виключно особистою відповідальністю депутата.

З тих депутатів, які все ж таки підготували свої річні звіти, лише 21 депутат провів публічні зустрічі з виборцями щодо обговорення результатів своєї діяльності. Також не на високому рівні знаходиться і якість підготовлених звітів. Відповідно до вимог законодавства всім критеріям відповідають звіти тільки восьми депутатів, чотирьом вимогам – звіти трьох депутатів. Зміст звітів інших 20 депутатів відповідає лише 2-3 вимогам закону.

Таким чином, за результатами оцінювання реалізації депутатами Одеської міської ради своїх повноважень протягом 2018-2019 років виявлено негативну тенденцію щодо зменшення персональної активності окремих депутатів, що вплинуло і на загальний рейтинг всієї ради.

Найбільше зменшення оцінок відбулось за критеріями підзвітності. Ця ситуація є наочним прикладом того, що наявність самого тексту звіту та проведення його публічного обговорення є дієвим механізмом відкритості депутата та налагодження ефективної діяльності з підвищення поінформованості виборців про свого обранця.

Спілкування депутата з виборцями, інформування про свою діяльність та про роботу ради, реалізацію прийнятих нею рішень є одним з обов'язків депутата. З цієї метою все частіше депутати обирають можливості соціальних мереж, у тому числі Facebook. Наприкінці четвертого року повноважень зареєстрований особистий профіль у Facebook мають 56 депутатів Одеської міської ради. Ще 19 з них також мають і публічні сторінки в цій мережі. Не вдалося знайти або ідентифікувати у Facebook профілі восьми депутатів. Активно використовують особисті профілі та сторінки у Facebook, оприлюднюють інформацію про свою діяльність та відпові-

Протягом четвертого року повноважень Одеської міської ради відбулось вісім засідань сесій, у тому числі одна позачергова. Всі 100% засідань ради відвідали 29 депутатів, ще 21 депутат був присутнім на семи з восьми проведених сесій (88% засідань). Менше половини засідань ради відвідали три депутата. **Віктор Наумчак** («БПП «Солідарність») та **Юрій Шумахер** («Довіряй ділам») були присутніми на 44% сесій, а **Вячеслав Беженар** («Опозиційний блок») – лише на 22% проведених засідань.

Менш активно депутати відвідують засідання постійних комісій, до складу яких вони входять. Всі 100% засідань по-

НА ПОРОЗІ ПЕРЕДВИБОРЧОГО ЛІТА З РОЗДІЛЬНЯНСЬКИМИ ДЕПУТАТАМИ

АВТОРКА: Валентина Бондаренко

Літо дійсно ось-ось, і не яке-небудь, а передвиборче, бо, незважаючи на COVID-19, пандемію і карантини, життя триває, політичне теж. І вже у серпні розпочнеться активна фаза виборчих перегонів.

Тож добігає кінця каденція місцевих депутатів VII скликання, п'ятирічний термін їхнього перебування у статусі публічних осіб скоро стане історією. І саме час для найяскравіших справ, за якими їх згадуватимуть виборці. Пам'ятаєте ж слова відомого телеперсонажа-розвідника про те, що запам'ятовується саме остання фраза?

То якою буде та пам'ять у роздільнянців, що вони можуть згадати про депутатів сьомого скликання? От візьмімо останній повний рік їхньої роботи. І ми не говоримо зараз про діяльність міської ради, яку організовує в цілому апарат міської ради на чолі з мером, лише про самих депутатів. Тих самих, що ми з вами обирали у 2015 році – особисто, уважно розглядаючи кожну конкретну кандидатуру.

Звіт — не все, але вже дещо

На початку 2020 року роздільнянські депутати звітували про депутатську діяльність згідно із законом і регламентом міської ради. Звітували не всі, але більшість, не на публічних зустрічах з виборцями, а через міський інформаційний вісник, у якому були опубліковані звіти, і сайт міськради. Саме туди письмові звіти і надали 17 депутатів із 26.

У цілому письмові звіти були складені за схемою, запропонованою ст. 16 Закону «Про статус депутатів місцевих рад», в них інформація про кількість відвіданих засідань сесії і комісій, про ведення прийому, кількість виборців, що звернулись у приймальню депутата, види допомоги, які запропонував депутат.

Олександр Ісаєв («Наш край») зосередив свою увагу на зв'язку з виборцями: 86 містян, які звернулись до нього протягом року, отримали консультаційну та матеріальну допомогу. **Вадим Ковальський** (Радикальна партія Олега Ляшка) наголошує на внеску у формування і розподіл міського бюджету, на благодійних заходах і юридичних

консультаціях для населення. **Олександр Соловйов** («БПП «Солідарність»»), як і **Михайло Каракулін** та **Наталія Швець** (ВО «Батьківщина»), акцентував увагу на тому, що дисципліновано відвідував пленарні засідання і засідання постійної комісії з питань ЖКГ, благоустрою, транспорту та зв'язку, до складу якої входить.

Звіт **Оксани Дмитренко** (ВО «Батьківщина») зосереджений на трьох напрямках роботи – депутата міськради і голови постійної комісії з питань соціального захисту населення, голови районного осередку ВО «Батьківщина» та на благодійній діяльності. **Григорій Свадковський** (Аграрна партія України) звітує перед виборцями про участь у встановленні дитячого майданчика і про свою ініціативу щодо надання коштів для придбання комп'ютерної техніки для амбулаторії сімейної медицини. А **Юрій Кукса** («Відродження») у звіті зосереджує увагу на своїй відкритості перед громадою і активній участі у міських заходах.

Сергій Скрипник (Аграрна партія України), **Олександр Букреєв** («Наш край»), **Олександр Панкратов** («БПП «Солідарність»») розповідають про свою роботу голів постійних комісій, а **Віктор Поштаренко** («Наш край») зосередив увагу на роботі з громадянами свого округу. **Геннадій Кінаш** («БПП «Солідарність»»), як депутат і як керівник міського комунального підприємства, у звіті найбільшу увагу приділив прийому громадян – до нього звернулись 326 містян протягом року. Депутат запевняє, що жодне звернення не лишилося поза увагою – була надана допомога або відповідні роз'яснення. А **Гусейн Алієв** («БПП «Солідарність»»), бездоречних і компетентних виступів якого не обходиться жодне пленарне засідання, у звіті оголошує низку вирішених за його участі міських проблем.

9 депутатів Роздільнянської міськради так і не відзвітували за четвертий рік депутатської діяльності. Слід зазначити, що

ці депутати – **Олена та Андрій Тегляєви, Василь Писаренко, Віталій Доронін, Владислав Долгий, Сергій Голубов, Андрій Чаплигін, Олена Процюк і Дмитро Комков**, не звітували і за третій, і за другий роки каденції.

Дисципліна понад усе та не для всіх

У відповідності до частини третьої статті 20 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» депутат місцевої ради зобов'язаний бути присутнім на пленарних засіданнях ради, засіданнях постійної комісії та інших органів ради, до складу яких він входить. Відвідування – один з основних критеріїв роботи депутата міської ради, адже якщо народний обранець не відвідує навіть пленарних засідань, то його незацікавленість у виконанні депутатських обов'язків і повноважень цілком очевидна. Користі з такого депутата нуль, до того це явище завдає шкоди депутатському іміджу: виборці розчаровуються у результатах виборів. І що ж ми бачимо?..

Троє депутатів Роздільнянської міської ради у 2019 році були відсутні на половині пленарних засідань, двоє пропустили 70% засідань, а ще троє взагалі не з'явилися на засіданнях жодного разу.

Долучились до псування депутатського іміджу чверть депутатів. Три роздільнянські депутати – **Олена Тегляєва, Віталій Доронін і Дмитро Комков** не були на жодному з пленарних засідань ради, ще двоє – **Юрій Кукса і Сергій Го-**

вали на всіх засіданнях минулого року.

Навантаження на депутатів, які працюють на волонтерських засадах, не таке вже й високе. За рік відбулося 9 пленарних засідань. І хоча засідає рада у робочий час, триває засідання дві-три години.

На завершення аналізу дисциплінованості депутатського корпусу Роздільнянської міської ради сьомого скликання зазначимо, що індивідуальні показники відвідуваності депутатів пленарних засідань не впливали на робочу спроможність ради. Та слід нагадати, що недисциплінованість є однією з підстав для відкликання депутата. Так, частина 2 стаття 37 Закону України «Про статус депутата місцевих рад» наголошує, що підставою для відкликання депутата місцевої ради є, у тому числі, пропуск ним протягом року більше половини пленарних засідань ради.

Заговори, щоб я тебе побачив...

Ще 10 років тому нам би і на думку не спало шукати спілкування з депутатом через інтернет. Та час і прогрес пропонують нові формати, деякими просто дивно не користатись при загальній нестачі часу для зустрічей. Так, ми зараз про соцмережі. Як і 4 роки тому, наші депутати неохоче використовують можливість говорити з виборцями засобом соцмереж.

Лише 10 із 26 роздільнянських депутатів зафіксували

Олександр Ісаєв має 2 акаунти, але останні пости там річної давнини, останні дописи – привітання зі святами від фоловерів, а про депутатську діяльність на сторінках жодного слова. Така ж ситуація з акаунтами **Геннадія Кінаша** і **Наталі Топтунової** – акаунти є, але дописів на сторінках мінімум, вони давні і зовсім не стосуються діяльності депутата чи міськради.

Наталія Швець на своїй сторінці розміщує здебільшого партійну інформацію або дописи, що стосуються особистого життя. Активізував порівняно з минулими роками ведення своєї сторінки **Юрій Кукса**, там з'явилися дописи, що безпосередньо стосуються його діяльності як депутата, він звертає увагу на коментарі, надає відповіді.

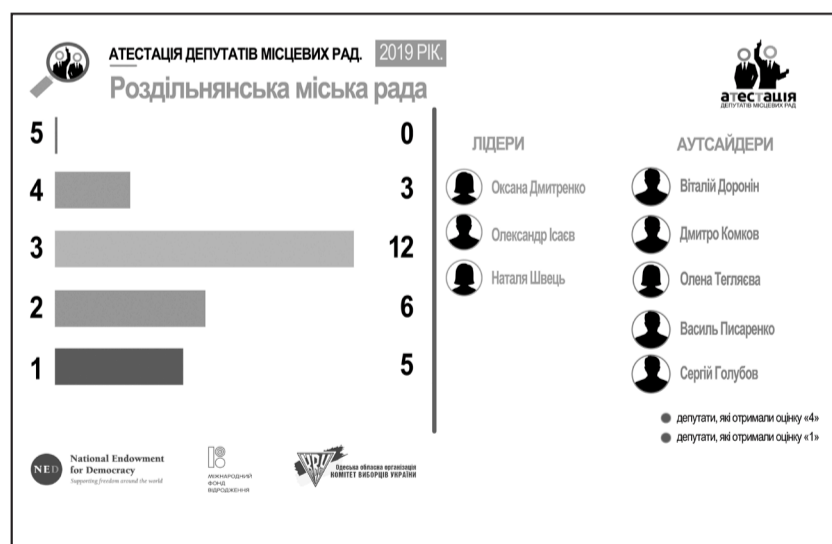
Активно спілкується з громадянами **Оксана Дмитренко** – на її сторінці є і партійна інформація, і дописи про роботу постійної комісії, яку вона очолює, і звіти про заходи, в яких вона брала участь як депутат. Також вона активно спілкується з виборцями, відповідає на запитання.

Дуже активним у веденні своєї сторінки є **Вадим Ковальський**, який після парламентських виборів 2019 року став помічником народного депутата **Ігоря Васильковського**. На його сторінці багато дописів про поїздки по 139 округу, про депутатську діяльність, про справи як міського депутата, так і помічника нардепа. Він охоче підтримує діалог, приязно відповідає на питання, розміщує багато фотографій, що стосуються його депутатської діяльності.

На жаль, жоден з депутатів Роздільнянської міськради не розмістив на своїй сторінці звіт про депутатську діяльність, декларацію про доходи, графік прийому.

Складається враження, що депутати не пишуться статусом обранця, а уникають згадки про нього. А така ж можливість продемонструвати увагу до виборців, до питань, що їх турбують, отримати зворотній зв'язок хоча б у вигляді лайку («вподобайки»).

...Травневе повітря пахне бузком і конваліями, але якщо вдихнути поглибше – і виборам теж. Скільки депутатів склали іспит-випробування як обранці – вирішувати вам. Адаже частина з нинішнього складу міської ради захоче увійти до майбутнього. І саме ви визначатимете, кому бути, а кого забути. Думайте.

Лубов пропустили 7 засідань із 9, а ще двоє – **Василь Писаренко і Олена Процюк** пропустили близько 50% засідань.

Лише п'ятеро депутатів Роздільнянської міськради можуть слугувати взірцем для недисциплінованих колег: **Ганна Головок, Оксана Дмитренко, Олександр Ісаєв, Наталія Топтунова і Наталія Швець** були присутніми і активно працю-

свою присутність у мережі Facebook, акаунтів іще 16 знайти не вдалось. Цілком можливо, що вони використовують інші соціальні мережі, та підтвердження цьому теж немає. Та і ця смілива десятка зареєстрованих користувачів Facebook можливості ресурсу для висвітлення своєї депутатської діяльності не використовує належним чином. Так, секретар міськради

БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКІ ДЕПУТАТИ ПІД КІНЕЦЬ КАДЕНЦІЇ СТАЛИ ПАСИВНІШИМИ

АВТОР: Андрій Гончаров

За підсумками 2019 року жоден з депутатів Білгород-Дністровської міської ради не отримав максимальної оцінки у «п'ять» балів. Цього року минулорічні відмінники **Василь Садовський** («Опозиційний блок»), **Денис Кімінчіджі** та **Юлія Федорова** (позафракційні) отримали оцінку у «чотири бали». Причиною такого результату стали нерегулярні відвідування засідань сесій та постійних депутатських комісій Білгород-Дністровської міської ради.

Одразу 20 депутатів за результатом моніторингу отримали незадовільну оцінку у «два» бали. Ще 11 депутатів Білгород-Дністровської міської ради отримали «тришки».

Варто зауважити, що це найгірші результати оцінювання депутатів Білгород-Дністровської міської ради за чотири роки проведення моніторингу діяльності депутатів.

На сайті Білгород-Дністровської міської ради інформація про депутатів опублікована у повному обсязі. Типова персональна сторінка депутата Білгород-Дністровської міської ради містить інформацію про стислі біографічні відомості депутата, такі як освіта, досвід та місце роботи, сімейний стан, партійна приналежність, контактна інформація та персональна фотокартка депутата. За таким шаблоном оформлено персональні сторінки всіх депутатів.

Що ж стосується інформації про час та місце проведення прийому, то ця інформація також розміщена на сайті Білгород-Дністровської міської ради на персональних сторінках депутатів. Також її можна знайти на персональних сторінках депутатів на офіційному сайті Білгород-Дністровської міської ради. За таким форматом наповнені сторінки 28 з 34 депутатів Білгород-Дністровської міської ради. У депутатів **Віктора Биковського** («Відродження»), **Наталії Завгороднюк** («Опозиційний блок»), **Олега Крамара** («Довіряй Діла»), **Василя Леонтєва** (ВО «Батьківщина»), **Олени Римської** («БПП «Солідарність»)) та **Дениса Кімінчіджі** (позафракційний) не вказані контактні номери телефонів, у половини депутатського корпусу вказані телефонні номери не відповідають дійсності.

Ситуація із проведенням прийому громадян депутатами Білгород-Дністровської

Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» проводить моніторингову кампанію «Атестація депутатів місцевих рад», у рамках якої вже протягом трьох років аналізують якість виконання депутатських повноважень депутатами Білгород-Дністровської міської ради.

міської ради за рік ніяк не змінилась. Як і минулого року, нам не вдалося підтвердити проведення прийому депутаткою від фракції «БПП «Солідарність»» **Наталії Басюк**. Варто зауважити, що депутатка не проводить прийом громадян вже третій рік поспіль.

З 23 депутатів Білгород-Дністровської міської ради, зареєстрованих у соціальній мережі Facebook, лише 5 депутатів активно взаємодіють із виборцями. Так, секретар Білгород-Дністровської міської ради **Віктор Грозов** («Наш Край»), депутати **Василь Садовський** («Опозиційний блок»), **Олександр Морозов** («Довіряй Діла») та позафракційні депутати **Денис Кімінчіджі** та **Юлія Федорова** надають перевагу написанню власних постів та активній відповіді на коментарі під власними дописами або тими дописами, де їх позначено. Зауважимо, що **Віктор Грозов** почав активно вести персональну сторінку лише з моменту обрання його секретарем Білгород-Дністровської міської ради у квітні 2019 року.

Ігор Галат, **Віталій Кірсей** (ВО «Батьківщина»), **Андрій Криштопов** («Опозиційний блок»), **Олександр Скалозуб** (позафракційний) ніяк не інформують виборців про свою діяльність, проте їх часто позначають у своїх дописах колеги-депутати та місцеві ЗМІ, через що складається візуальна видимість того, що депутати інформують виборців про свою діяльність.

Ще дванадцять депутатів

Білгород-Дністровської міської ради надають перевагу репостам місцевих ЗМІ та постів з партійних сторінок чи сторінок депутатів.

У період з 30 жовтня 2018 року по 1 листопада 2019 року депутати Білгород-Дністровської міської ради збиралися на 15 сесій, з яких 5 – позачергові. Всі 15 пленарних засідань відвідали 24% депутатів Білгород-Дністровської міської ради, що в два з половиною рази більше ніж минулого року.

Нагадаємо, за підсумками 2018 року одразу троє депутатів пропустили більше 50% пленарних засідань. Для порівняння за той же період часу у 2018 році жоден з депутатів Білгород-Дністровської міської ради не пропустив більше половини пленарних засідань сесій міської ради.

Важливим елементом роботи депутата місцевої ради є участь у засіданнях постійних депутатських комісій. Саме під час цих засідань відбувається профільний розгляд проектів рішень, внесення до них правок і внесення проекту до порядку денного сесії.

Аналіз участі депутатів Білгород-Дністровської міської ради у засіданнях постійних депутатських комісій, до складу яких вони входять, на основі протоколів постійних депутатських комісій у період з 1 листопада 2018 року по 31 жовтня 2019 року свідчить про те, що абсолютний показник участі мають п'ятеро депутатів Білгород-Дністров-

ської міської ради. Так, до єдиної депутатки, яка відвідала всі засідання комісії минулого року, **Інни Гончарової** («Опозиційний блок») цього року приєднались **Ігор Десятник**, **Олена Римська** («БПП «Солідарність»»), **Віктор Грозов**, **Сергій Манітенко** («Наш край»).

Семеро депутатів взяли участь у менше ніж половині засідань постійних депутатських комісій, до складу яких вони входять. Це **Олександр Єрошенко** («Відродження») – 46%, **Іван Вихристюк** («БПП «Солідарність»») – 37%, **Андрій Криштопов** («Опозиційний блок») – 30%, **Віктор Биковський** («Відродження») – 12%, **Олександр Морозов** («Довіряй діла») – 12%, **Олег Манітенко** («Відродження») – 7% та **Сергій Крупп** (позафракційний) – 6%.

У період з 1 листопада 2018 року по 31 жовтня 2019 року в Білгород-Дністровській міській раді відбулось 114 засідань постійних депутатських комісій. Найбільшу кількість засідань провела комісія з питань містобудування, землекористування, охорони навколишнього середовища та історичної спадщини – 30. Найменше засідань здійснила комісія з питань житлово-комунального господарства, транспорту, зв'язку та управління комунальною власністю – 17.

У середньому депутати Білгород-Дністровської міської ради прийняли участь у 72% засідань постійних депутатських комісій, до складу яких вони входять. У порівнянні з

минулим роком відвідуваність засідань постійних комісій зменшилася на 2%. Це пов'язано зі збільшенням кількості депутатів, які пропустили більше половини засідань своїх постійних комісій, з чотирьох до семи обранців.

Активність депутатів під час сесій можна оцінювати не тільки за голосуванням, а, перш за все, за кількістю виступів щодо питань порядку денного пленарного засідання. Половина депутатського корпусу Білгород-Дністровської міської ради бодай раз виступала на сесіях міської ради у період з 31 жовтня 2018 року по 1 листопада 2019 року депутати мали 78 змістовних виступів. Лідером за кількістю виступів на сесіях Білгород-Дністровської міської ради став позафракційний депутат **Денис Кімінчіджі** із 17 виступами.

Трохи рідше слово брали **Юлія Федорова** (позафракційна) – 13 виступів, **Олександр Морозов** («Довіряй Діла») – 9, **Олександр Єрошенко** («Відродження») – 8, **Віктор Грозов** («Наш Край») – 7, **Віталій Граждан** («Опозиційний Блок») – 6. Слід зауважити, що **Віктор Грозов** останні шість сесій, починаючи з 49-ої сесії Білгород-Дністровської міської ради, виступав у якості секретаря міської ради, тож їх ми не враховували.

Тричі мав обгрунтовані виступи з пропозиціями щодо вирішення проблем громади **Олег Крамар** («Довіряй Діла»).

Двічі слово брали: **Іван Вихристюк**, **Ігор Десятник**, **Леонід Кондратюк** («БПП «Солідарність»»), **Василь Леонтєв** (ВО «Батьківщина»), **Сергій Манітенко** («Наш Край»).

Михайло Баранов, **Олена Римська** («БПП «Солідарність»»), **Ольга Ціпуленко** («Опозиційний блок»), **Володимир Красовський**, **Олександр Скалозуб** (позафракційні) мають по одному змістовному виступу.

У решти депутатів Білгород-Дністровської міської ради суттєвих виступів із пропозиціями, пропозиціями та доповненнями на сесіях не було.

Депутатський запит – один з головних інструментів роботи депутата, завдяки якому депутат може отримати інформацію у стислій формі. Задля вирішення проблем

громадян, які звертаються до депутата, він формує відповідні запити. За звітний період депутатами Білгород-Дністровської міської ради було подано дев'ять депутатських запитів. Варто зауважити, що всі запити були подані депутатами персонально. По два запити належать авторству **Івана Вихристюка** («БПП «Солідарність»») та **Юлії Федорової** (позафракційна). Решта п'ять запитів було подано **Василем Садовським** («Опозиційний блок»).

Нагадаємо, що за підсумками 2018 року депутати Білгород-Дністровської міської ради подали 22 депутатські запити. 40% цих запитів належали **Василю Садовському** («Опозиційний блок»), п'ять запитів було подано **Денисом Кімінчіджі** (позафракційний). Ще чотири депутатських запити належали **Юлії Федоровій** (позафракційна).

Не менш важливий обов'язок депутатів, пов'язаний із виступами на сесіях міської ради, – це оголошення про наявність конфлікту інтересів. На сесіях Білгород-Дністровської міської ради про наявність конфлікту інтересів оголошували найчастіше **Михайло Баранов** («БПП «Солідарність»») та **Володимир Сорока** («Наш край»). Разом із тим, жоден з депутатів не порушив процедуру врегулювання конфлікту інтересів.

Вперше за чотири роки моніторингу депутати Білгород-Дністровської міської ради порушили принципи персонального голосування. На сесії 29 листопада під час голосування за доповнення від бюджетної комісії до проекту рішення «Про внесення змін і доповнень до рішення міської ради від 27.11.2017 №450-VII «Про міський бюджет міста Білгорода-Дністровського на 2018 рік»» **Олександр Єрошенко** («Відродження») проголосував за двох своїх колег-депутатів **Леоніда Кондратюка** та **Ігоря Десятника** («БПП «Солідарність»»), які на момент голосування вийшли із сесійної зали.

Другий раз на тій же сесії **Олександр Єрошенко** вирішив «підстрахувати» колегу **Леоніда Кондратюка** («БПП «Солідарність»») під час голосування за внесення правок і доповнень до бюджету міста Білгород-Дністровський

щодо отримання медичної субвенції з державного бюджету на суму 4,125 млн грн для забезпечення виплат працівникам медичного закладу «Білгород-Дністровська міська крайонна багатопрофільна лікарня».

Нагадаємо, що відповідно до абзацу другого ст.19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» кожний депутат місцевої ради у раді та її органах, до складу яких він входить, має один голос. Крім того регламент Білгород-Дністровської міської ради у ст.69, п.2, частині другій каже, що голосування здійснюється депутатом міської ради особисто.

Вже третій рік поспіль Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» моніторить процедуру звітування депутатами Білгород-Дністровської міської ради в рамках кампанії «Атестація депутатів місцевих рад».

За цей час депутати стали все рідше звітувати про свою діяльність. Так, за підсумками 2017 року 20 з 34 депутатів оприлюднили свої звіти на офі-

ційному сайті міської ради, однак лише двоє з них (**Денис Кімінчіджі** та **Юлія Федорова**) провели публічну зустріч із виборцями та представили свої звіти.

У 2018 році кількість депутатів, які прозвітували про свою діяльність, скоротилася до шести. На сайті міської ради було опубліковано звіти **Олександра Морозова**, **Сергія Манітенка**, **Василя Садовського**, **Віталія Кірсея**, **Дениса Кімінчіджі** та **Юлії Федорової**. На відкритих зустрічах із виборцями прозвітували **Денис Кімінчіджі**, **Юлія Федорова**, **Василь Садовський** та **Сергій Манітенко**.

Станом на 7 травня прозвітували лише троє депутатів Білгород-Дністровської міської ради. Варто зауважити, що всі троє, **Василь Садовський**, **Юлія Федорова** та **Денис Кімінчіджі**, провели публічну презентацію свого звіту на відкритій зустрічі із виборцями. Всім вимогам цієї частини закону відповідають звіти **Дениса Кімінчіджі** та **Василя Садовського**. Що ж стосується звіту **Юлії Федорової**, то у ньому відсутні відомості про роботу у виборчому ок-

рузі.

Як бачимо, що ближче до завершення каденції, то менше депутатів Білгород-Дністровської міської ради звітують перед виборцями про свою роботу.

З опублікованими текстами звітів депутатів можна ознайомитись на сайті Білгород-Дністровської міської ради.

За підсумками четвертого року повноважень депутати Білгород-Дністровської міської ради стали гірше виконувати свої обов'язки. Вже третій рік поспіль у частини депутатів вказано неактуальні контактні номери телефонів, через що важко зв'язатись із депутатом і потрапити на прийом.

Разом із тим, депутати Білгород-Дністровської міської ради почали краще відвідувати засідання постійних депутатських комісій та стали активніше виступати на сесіях міської ради.

У цілому ж за підсумками 2019 року в роботі депутатів Білгород-Дністровської міської ради спостерігається тенденція до регресу.

ГЛАВНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ ДЕПУТАТСКОГО КОРПУСА РЕНИЙСКОГО ГОРСОВЕТА – СТАБИЛЬНОСТЬ

АВТОР: Михаил Бойко

Если Украина оперативно и без потрясений справится с пандемией Covid-19, то в октябре нам предстоят выборы в местные советы. То есть через полгода истечет срок полномочий депутатского корпуса Ренийского городского совета VII созыва.

Все предыдущие четыре года, с 2015 по 2019, в Рени и еще трех городских и шестнадцати областных советах реализовывался проект «Атестація депутатів місцевих рад», зміст якого складався в оцінці роботи депутатів міської ради. Оцінювання здійснювалось по набору доступних для об'єктивного вимірювання критеріїв: відвідування засідань постійних депутатських комісій і пленарних засідань сесій, ведення прийому виборців, подання депутатських запитів і ряду інших.

Сразу підкреслимо, що всі критерії мають під собою основу в формі положень законів України: «О статусе депутатів місцевих рад України», «О місному самоуправленні в Україні», «О протидії корупції» і «О доступі до публічної інформації».

Сразу відзначимо, що міським радам області центри «повезло» більше: в них крім сухих формаль-

них критеріїв, присутствовала ще так називана експертна оцінка. Для більшості міських рад ця експертна оцінка сформувати просто неможливо. Причина проста – відсутність достатнього числа незалежних експертів. Але моніторинг (наблюдение) по тем самим сухим, формальним критеріям дозволяють зробити певні висновки про стиль роботи міської ради. А ці, стилі, як це не покажется дивним, різняться. Стиль роботи кожного міста має свою особливість, головну характеристику.

Якщо говорити про Ренийський міський рада VII созыва, то його головною характеристикою є стабільність. Якщо депутатський корпус Ренийського міського рада вирішив, що якісь свої обов'язки він повинен виконувати, то ці обов'язки виконувались всі чотири роки на достатньо високому рівні. Але якщо депутати вирішили, що якісь свої обов'язки, прописані в за-

конах, в умовах невеликого районного центру к виконанню необов'язковими, то і результат отримується відповідний.

Ми розглянемо коротко «позитивні» і «негативні» сторони роботи депутатів Ренийського міського рада.

І почнемо з «позитивних» або, іншими словами, наявними можливостями по-

ставити більш високі оцінки ренийським народним виборцям. А саме з роботи на сесіях міського рада.

Сесія міського рада, як і будь-якого іншого міського рада, складається з двох частин: засідань постійних депутатських комісій і пленарних засідань сесій.

І перші, і другі засідання депутати зобов'язані по-

сещати. Зміст цих заходів простий: на засіданнях постійних депутатських комісій всі проекти рішень, включені в повестку сесії, розглядаються депутатами попередньо, а на пленарній сесії вони виносять остаточний вердикт – стане чи ні проект рішенням.

продовження

на с. 8 >>

<< ПОЧАТОК на с. 7

И в первом, и во втором случае депутаты Ренийского городского совета демонстрируют все четыре года своей каденции достаточно высокую среднюю посещаемость. Четверо депутатов: **Ирина Колбинова** и **Михаил Левкин** («Оппозиционный блок»), **Сергей Кобенко** (ВО «Батьківщина») и **Валентин Тодоров** («Возрождение») не пропустили ни одного пленарного заседания. Худший показатель посещаемости сессий у **Нины Злати** («Оппозиционный блок»), которая посетила 20% пленарных заседаний сессий, **Ивана Хиора** (Аграрная партия Украины) и **Игоря Будько** (Партия пенсионеров Украины) – по 40%. Десять депутатов посетили более 92% пленарных заседаний. Поэтому средняя посещаемость сессий составляет 78,5%.

Если говорить о посещении заседаний постоянных депутатских комиссий, то в Ренийском городском совете остался только один депутат, против четырех в 2018 году, посетивший все заседания постоянных депутатских комиссий. Это **Михаил Левкин** («Оппозиционный блок»). Десять депутатов: **Антонина Бондарева**, **Ирина Колбинова**, **Анна Лупу**, **Сергей Лупу**, **Александр Морозюк** (все от «Оппозиционного блока»), **Игорь Сорокин** (Партия пенсионеров Украины), **Андрей Медведек**, **Иван Стадников** («Наш край»), **Валентина Епитроп** и **Валентин Тодоров** («Возрождение») посетили более 90% заседаний комиссий. **Нина Злати** («Оппозиционный блок») не посетила ни одного заседания. **Иван Хиора** (Аграрная партия Украины) присутствовал на 30%, а **Игорь Будько** (Партия пенсионеров Украины) и **Александр Баланел** («Наш край») – на 40% заседаний своих постоянных депутатских комиссий. Средний же показатель посещаемости заседаний комиссий депутатами Ренийского городского совета в 2019 году составил 74%.

Показателем активности на сессиях служит то, как часто депутаты берут слово для выступления. По этому показателю депутаты Ренийского городского совета разделились на две почти равные группы. В первую входят те, кто выступает на сессиях. Таких 12 человек. На каждой или почти на каждой сессии выступают **Михаил Левкин** («Оппозиционный блок»), **Александр Баланел** и **Андрей Мишка** («Наш край»). Депутат **Игорь Сорокин** (Партия пенсионеров Украины) иногда берет слово для выступления по два

раза. Активно выступает на пленарных заседаниях сессий, на которых присутствует, **Нина Злати** («Оппозиционный блок»). Через раз берет слово **Екатерина Зуева** (БПП). Эпизодически выступают **Александр Гродецкий** (Аграрная партия Украины), **Ирина Сергеева** (ВО «Батьківщина»), **Виктор Метель** (Партия пенсионеров Украины) и **Олег Чилакчи** (БПП). Остальные 14 депутатов или отмалчиваются, или ограничиваются репликами с места.

По критерию «представление депутатских запросов» депутаты Ренийского городского совета также раздели-

лись на две группы. В первую входят 4 депутата – те, кто подал запросы в 2019 году. Наиболее активно использует этот инструмент в своей работе депутат **Игорь Сорокин** (Партия пенсионеров Украины), который подал запрос самостоятельно. Еще один запрос он подал вместе со своим однопартийцем **Виктором Метелем**. Групповой запрос подали **Анна Лупу** («Оппозиционный блок») и **Вячеслав Фетеля** (ВО «Батьківщина»). О представлении запросов остальными депутатами ничего не известно.

Поиск велся регулярно путем посещения депутат-

ских приемных не реже двух раз в год. И если у депутатов городских советов областных центров иногда практикуется ведение приема избирателей помощниками депутатов, то в Рени и эта методика не работает по причине отсутствия у 25 депутатов горсовета официальных помощников. Несмотря на то что **Михаил Левкин** имеет помощника-консультанта, ни он, ни его помощник прием избирателей не ведут. Такое положение дел ренийские депутаты объясняют спецификой небольшого города, в котором все друг друга знают, и горожане обращаются к своему избраннику не в определенные дни, а когда пожелают, и в том месте, где они его встретят.

Законодательство предписывает депутатам местных советов не только вести прием своих избирателей, но и постоянно поддерживать с ними связь, рассказывать и объяснять, что и зачем они делают. Из всех депутатов Ренийского городского совета VII созыва только **Сергей Кобенко**, секретарь городского совета, информирует избирателей о работе совета на своей странице в Facebook. Правда, при этом он в основном рассказывает о работе совета в целом и относительно мало о своей работе. Другие депутаты не

используют для этого ни один ресурс и никак не информируют избирателей о своей работе. Или вот еще один пример – отчет депутатов перед избирателями, который должен происходить не реже одного раза в год на публичной встрече. С одной стороны, этот вид депутатской деятельности можно отнести в актив депутатского корпуса Ренийского городского совета VII созыва по той причине, что до них никто таких мероприятий не проводил. Но с другой стороны, картину портит то, что «в лучшие годы» публично отчитывались 7 из 26 депута-

страницах районной газеты «Ренийский вестник». Секретарь городского совета **Сергей Кобенко** (ВО «Батьківщина») сделал то же самое, но уже на своей странице в Facebook. Практика отчета перед избирателями на открытой встрече также оказалась востребованной. Такое мероприятие 29 февраля провели в зале Центра детского и юношеского творчества депутаты Ренийского районного и городского советов от партии «Наш край». В последний день февраля 2020 года о своей работе перед избирателями отчитались **Валентина Лукасевич** и **Андрей Медведек**. Здесь, наверное, не лишним будет вспомнить, что в 2015 году именно депутаты **Александр Баланел** и **Андрей Медведек** первыми провели публичный отчет о своей работе.

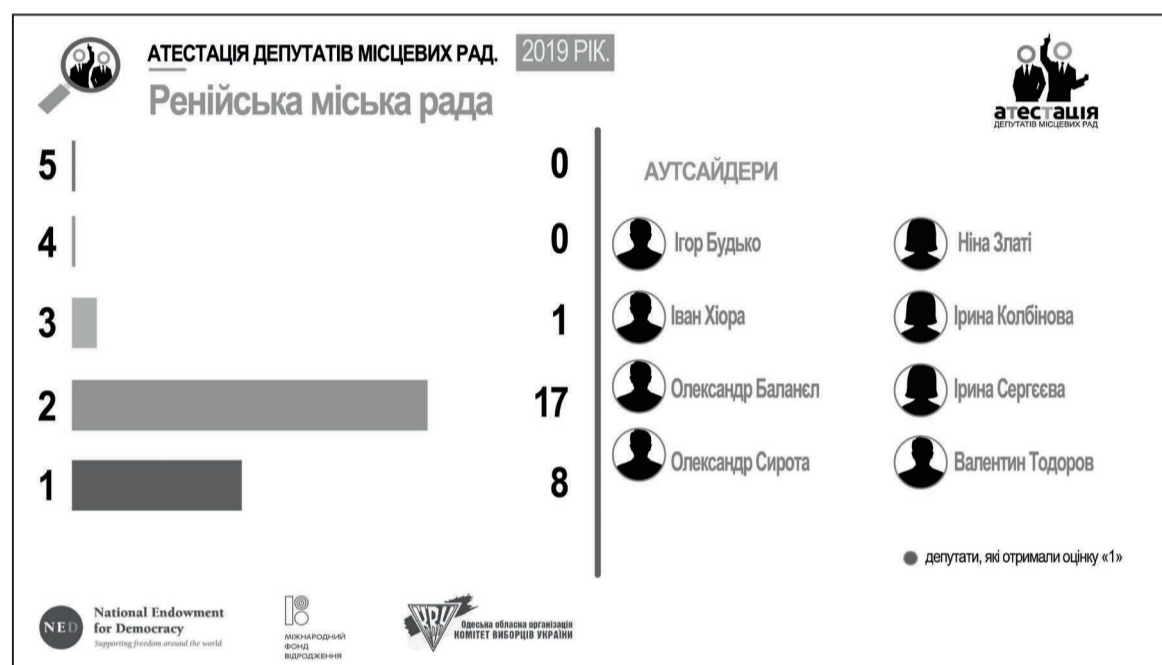
Ни один из выше перечисленных депутатов не проинформировал совет о проведении отчета и его результатах.

Как видно, к сожалению, ренийские депутаты стабильно выполняют меньшую часть своих обязанностей, прописанных в законодательных актах Украины. В результате за все четыре года их работа только один раз, и только в отношении одного депутата **Сергея Кобенко**, можно было оценить на 4 балла по пятибалльной шкале. Во всех остальных случаях это были единицы, двойки и тройки в разных соотношениях.

Так, по итогам 2019 года, работа одного депутата, все того же **Сергея Кобенко**, оценена в 3 балла, семнадцати депутатов – в 2 балла. Остальные восемь депутатов получили оценку 1 балл.

Эти оценки являются следствием исключительного единодушия депутатов Ренийского городского совета в исполнении одних своих депутатских обязанностей и игнорировании других.

БІЛЬШЕ ПРО КАМПАНІЮ "АТЕСТАЦІЯ ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД":

лись на две группы. В первую входят 4 депутата – те, кто подал запросы в 2019 году. Наиболее активно использует этот инструмент в своей работе депутат **Игорь Сорокин** (Партия пенсионеров Украины), который подал запрос самостоятельно. Еще один запрос он подал вместе со своим однопартийцем **Виктором Метелем**. Групповой запрос подали **Анна Лупу** («Оппозиционный блок») и **Вячеслав Фетеля** (ВО «Батьківщина»). О представлении запросов остальными депутатами ничего не известно.

Примером противоположного свойства, по сравнению с посещаемостью сессий, может служить ведение приема избирателей. Каждый депутат местного совета обязан хотя бы раз в месяц в определенном месте и в определенное время напрямую общаться со своими избирателями. Для этого определяются помещения под приемные. Их адрес, а также время ведения приема должны быть опубликованы. С этим у депутатов Ренийского городского совета все в порядке. Соответствующая информация размещена на официальном сайте городского совета. Правда, у **Александра Баланела** («Наш край») и **Анны Лупу** («Оппозиционный блок») не указано время приема, а у **Вален-**

тов. А в 2019 году вообще ни один не отчитался ни в какой форме.

Ситуация улучшилась в 2020 году. На заседании постоянной мандатной комиссии по регламенту депутатской деятельности и этики, которое состоялось 3 февраля 2020 года, было принято решение рекомендовать депутатам горсовета отчитаться перед своими избирателями до 1 марта текущего года. В целях оказания методической помощи коллегам комиссией был разработан примерный план отчета депутата городского совета. Этот документ был размножен, и каждый депутат, который присутствовал на пленарном заседании пятьдесят первой сессии, получил его на руки. Выступая перед коллегами, председатель регламентной комиссии **Екатерина Зуева** особо отметила, что депутаты вправе сами выбрать форму отчета. Это может быть или статья в СМИ, или информация в Интернете (Facebook), или встреча непосредственно с избирателями.

Этой рекомендацией воспользовались несколько депутатов горсовета. Трое из них: сама **Екатерина Зуева** (БПП), **Антонина Бондарева** («Оппозиционный блок») и **Иван Стадников** («Наш край») опубликовали свои отчеты на

страницах районной газеты «Ренийский вестник». Секретарь городского совета **Сергей Кобенко** (ВО «Батьківщина») сделал то же самое, но уже на своей странице в Facebook.

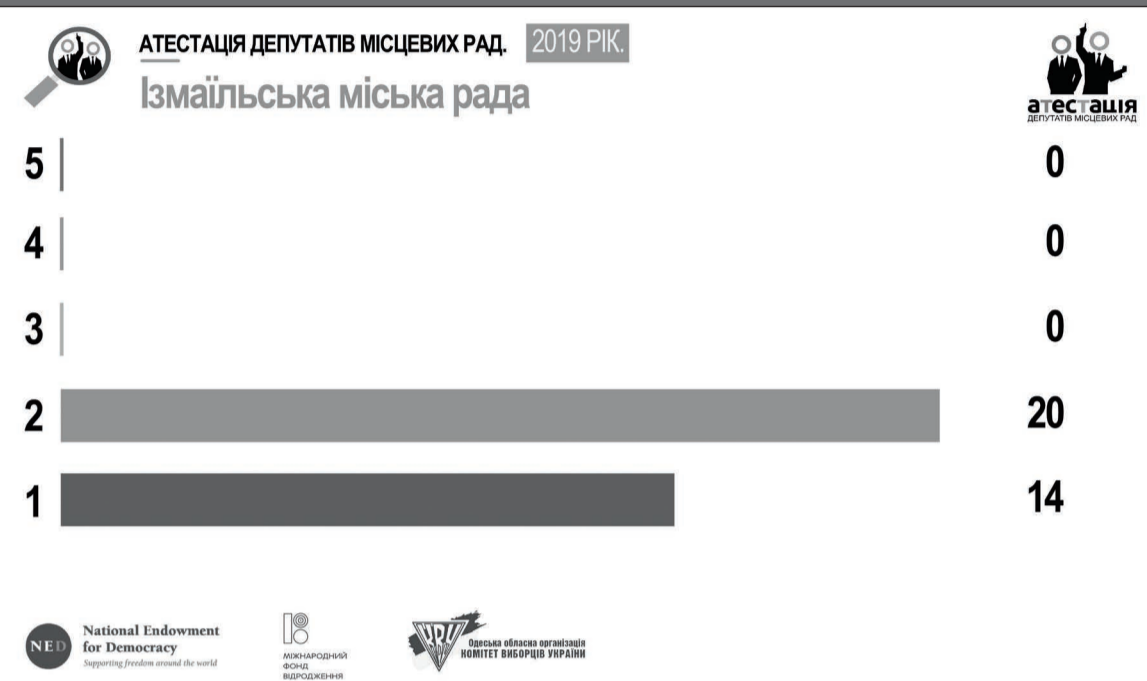
Этой рекомендацией воспользовались несколько депутатов горсовета. Трое из них: сама **Екатерина Зуева** (БПП), **Антонина Бондарева** («Оппозиционный блок») и **Иван Стадников** («Наш край») опубликовали свои отчеты на

публиковали свои отчеты на

ИЗМАЙЛЬСКИЙ ГОРСОВЕТ: ФИНИШНАЯ ПРЯМАЯ И ОПЯТЬ НА ДВОЙКУ

АВТОР: Светлана Гудь

Близится к финишной прямой работа депутатского корпуса Измаильского горсовета 7 созыва. К сожалению, и четвертый год не увенчался повышением депутатской сознательности по отношению к публичности и подотчетности своим избирателям.

Как результат, ни один депутат не получил максимальной оценки «5 баллов» за очередной год своей работы. Работа 14 депутатов из 34 оценена в «1 балл»: **Андрей Ерохин, Назим Агаев, Олег Афанасьевский, Георгий Кинев, Сергей Литинский, Вячеслав Макаров, Виктор Павленко, Сергей Усов, Ольга Фролова, Анатолий Фуфаев, Андрей Поляков, Алексей Антоненко, Сергей Кожемякин.**

Деятельность остальных 20 депутатов оценена в «2 балла».

За четыре года работы единственным, несменным источником информации о депутате является официальный сайт городского совета, где обнародован список депутатов городского совета VII созыва и указана партийная принадлежность, а также информация о графике личных приемов.

В начале 2018 года Измаильский горсовет по рекомендациям Комитета избирателей Украины опубликовал биографические данные и фото всех 28 депутатов от партии «БПП «Солидарность»», при этом на конец 2019 года так и не опубликованы биографические данные и фото 7 депутатов, представляющих партию «Оппозиционный блок». Следует отметить, что в 2019 году состав депутатского корпуса сократился по

причине смерти депутатов **Алексея Власова** и **Виталия Козака**. Соответственно, на сегодня депутатский корпус состоит из 34 депутатов.

Восемь депутатов местом проведения приема выбрали т.н. «депутатскую комнату» Измаильского городского совета (3-й этаж Измаильского городского совета). Это депутаты **Александр Мирошниченко, Юрий Пономаренко, Олег Афанасьевский, Ольга Фролова, Сергей Литинский, Вячеслав Макаров, Виктор Павленко, Сергей Усов**, хотя реально прием там не проводят.

21 депутат прием обозначили на своих рабочих местах: **Анатолий Фуфаев, Сергей Чмыга, Геннадий Кошевой, Сергей Лапшин, Лариса Курис, Алексей Антоненко, Сергей Лузанов, Роман Белицкий, Иван Гайдай, Александр Иванов, Юрий Галушка, Сергей Проданов, Георгий Кинев, Игорь Коваль, Игорь Дехтярев, Андрей Литвин, Иван Стоянов, Виталий Белов, Наталия Кесиора, Андрей Ерохин, Наталия Бойко**. Двое представителей «Оппозиционного блока» прием ведут в общественной приемной партии: **Снежана Кравцуненко** и **Сергей Кожемякин**. Еще один депутат от «Оппозиционного блока» **Андрей Поляков** прием должен вести в помещении ОШ №1. Однако, к сожалению, прием

депутат не ведет со своего первого года работы и на сайте информацию об актуальном месте приема так и не указал.

Исходя из проведенного обхода депутатских приемных, согласно опубликованному графику депутатский прием удалось подтвердить у 10 депутатов: **Иван Гайдай, Лариса Курис, Иван Стоянов, Сергей Лузанов, Игорь Дехтярев, Андрей Ерохин, Наталия Бойко, Наталия Кесиора, Анатолий Фуфаев, Игорь Скоробреха.**

При этом основную свою обязанность – посещение заседаний городского совета и заседаний постоянных профильных депутатских комиссий многие депутаты исполняют ответственно. Так, с 1 ноября 2018 года по 1 ноября 2019 года состоялось 10 заседаний Измаильского городского совета.

100% заседаний посетили депутаты: **Игорь Дехтярев, Ольга Фролова, Геннадий Кошевой, Назим Агаев, Сергей Лузанов, Игорь Скоробреха.**

Депутаты: **Александр Иванов, Игорь Коваль, Иван Стоянов, Сергей Усов, Сергей Лапшин, Иван Гайдай, Георгий Кинев, Вячеслав Макаров, Андрей Литвин, Олег Афанасьевский, Юрий Галушка, Наталия Кесиора, Александр Мирошниченко, Виктор Пав-**

ленко, Назим Агаев, Роман Белицкий, Виталий Белов, Сергей Проданов, Анатолий Фуфаев, Лариса Курис, Алексей Антоненко, Наталия Бойко, Сергей Литинский посетили от 70 до 90%.

На большей части заседаний, а это от 50 до 70%, отметились: **Сергей Кожемякин – 50%, Снежана Кравцуненко – 55%, Андрей Поляков – 60%** («Оппозиционный блок»). Всего лишь 40% заседаний посетил **Юрий Пономаренко**, который в городском совете представляет партию «Оппозиционный блок».

Если говорить о работе профильных депутатских комиссий, то и тут большинство справляется с этим ответственно.

Пятеро депутатов присутствовали на 100% заседаний своих профильных комиссий: **Игорь Дехтярев, Сергей Лапшин, Юрий Галушка, Геннадий Кошевой, Сергей Лузанов** (БПП «Солидарность»).

От 70 до 90% заседаний посетили **Игорь Коваль, Иван Стоянов, Ольга Фролова, Сергей Усов, Иван Гайдай, Андрей Литвин, Вячеслав Макаров, Олег Афанасьевский, Наталия Кесиора, Александр Мирошниченко, Сергей Проданов, Лариса Курис, Наталия Бойко, Игорь Скоробреха**, также представляющие партию «БПП «Солидарность»».

От 50 до 70% заседаний посетили **Сергей Литинский, Роман Белицкий, Георгий Кинев, Александр Иванов, Снежана Кравцуненко.**

Были и депутаты, которые не нашли свободного времени раз в месяц на обсуждение вопросов в своей профильной комиссии. Так, менее 50% заседаний посетил депутат **Андрей Поляков** (45% заседаний).

Систематическими «прогульщиками» также стали депутаты, посетившие от 30 до 40% заседаний, а это депутаты от «Оппозиционного блока»: **Сергей Кожемякин, Анатолий Фуфаев, Алексей Антоненко**, и от партии «Блок Петра Порошенко «Солидарность» депутат **Андрей Ерохин** – 30% заседаний.

Ну и в системном непосе-

щении обошел своих коллег депутат от «Оппозиционного блока» **Юрий Пономаренко** – он посетил всего 1 заседание своей профильной комиссии по вопросам гуманитарной политики из 9 состоявшихся (11%).

Напомним, что в Измаильском городском совете 5 депутатских профильных комиссий: по вопросам бюджета и социально-экономического развития города, по вопросам инфраструктуры и жизнеобеспечения города, по вопросам гуманитарной политики, по вопросам землепользования, по вопросам коммунальной собственности.

Если же говорить об открытости депутатов, то ни один депутат из 34 не обнародовал свою декларацию о доходах на сайте Измаильского горсовета. При этом декларации всех депутатов можно найти на официальном сайте «Единый государственный реестр деклараций».

Хромает депутатская активность и в использовании механизма подачи депутатских запросов. За прошедший четвертый год работы депутатского корпуса только два депутата Измаильского городского совета из 34 направляли свои депутатские обращения в горсовет: **Андрей Литвин** и **Сергей Лапшин**, представляющие партию «Блок Петра Порошенко «Солидарность»».

Ну и конечно же депутатская отчетность о проделанной за год работе осталась на нулевом уровне. Ежегодно сроки депутатских отчетов устанавливаются на последнем в году заседании горсовета, когда депутаты дают время в первом квартале следующего года работы предоставить свой отчет.

Согласно решению, депутаты должны предоставить свои отчеты в первом квартале 2019 года. Однако ни один депутат не отчитался публично перед своими избирателями, не обнародовал свой отчет через информационные СМИ, и даже не использовал для этого официальный сайт городского совета.

А на носу очередные выборы в местные советы.

Громадська кампанія «Атестація депутатів місцевих рад» спрямована на сприяння вирішенню проблеми низького рівня відкритості, прозорості та підвітності виборцям депутатів 23 місцевих рад з 16 областей України, а також підвищення поінформованості громадян про діяльність місцевих депутатів. Проект «Атестація депутатів місцевих рад» - ініціатива Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України», яка реалізується за підтримки Національного фонду демократії (NED, США). З 2018 році за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» було розроблено веб-платформу про діяльність місцевих депутатів attestation.in.ua. За реалізацію заходів проекту в 15-ти регіонах відповідають представники партнерських громадських організацій.

ЯКИЙ БУДЕ БЮЛЕТЕНЬ І ХТО ЗМОЖЕ ГОЛОСУВАТИ

АВТОРКА: Анастасія Матвієнко, експертка з питань виборів, заступниця голови ООО ВГО КВУ

Хто зможе проголосувати

Як і раніше, проголосувати на місцевих виборах зможуть громадяни, які досягли 18 років та проживають у відповідному місті, селищі або селі.

Важливі зміни Виборчий кодекс вніс для громадян, які **раніше не мали змоги проголосувати під час місцевих виборів** та могли голосувати лише за виборчий список партії на виборах до Верховної Ради. Раніше це могли робити лише громадяни, місце реєстрації проживання яких збігалось з тим населеним пунктом, в якому проводяться вибори. Тобто, серед жителів Одеси голосувати за міського голову, за депутатів міської ради, а також за кандидата в народні депутати по одному з одеських округів раніше могли лише ті, які, користуючись побутовою термінологією, були «прописані» в Одесі.

Втім, кількість громадян, які проживають в інших містах, ніж у тих, де вони «прописані», є вражаючою. Серед них, зокрема, - внутрішні трудові мігранти, підприємці та внутрішньо переміщені особи, які на постійній основі живуть в іншому місті, сплачують в цьому місті податки, проте не мали можливості повноцінно реалізувати своє виборче право, яким наділені абсолютно всі громадяни, котрі досягли 18-річного віку.

За даними Міністерства соціальної політики, на початок 2020 року лише зареєстрованих ВПО наразі більше 1,4 млн. Кількість трудових мігрантів, які не змінювали місце реєстрації проживання, може бути значно більшою.

Новий Виборчий кодекс розширив перелік можливих підстав, які дозволять громадянам змінити свою виборчу адресу та отримати виборчий бюлетень. Для того, щоб на постійній основі **закріпити свою виборчу адресу** за місцем фактичного проживання, необхідно буде звернутись із заявою до відділу ведення Державного реєстру виборців та надати **одне з можливих підтверджень**:

- договір оренди житла
- документ, що підтверджує здійснення підприємницької діяльності за фактичною адресою
- документ, що підтверджує право власності на житло
- довідка про взяття на облік ВПО
- документ, що засвідчує догляд за особою, яка зареєстрована за фактичною адресою
- підтвердження перебування у шлюбі або родинних від-

носинах з людиною, проживання якої зареєстровано за фактичною/ адресою.

Суттєвим нововведенням має стати і можливість звернутись до Державного реєстру виборців із заявою за допомогою електронних засобів із застосуванням електронного цифрового підпису - без фізичної явки до Держреєстру.

Важливо, що змінити виборчу адресу можна буде не пізніше, ніж на 5-й день з початку виборчого процесу.

Виборчий процес розпочнеться **за 50 днів до дня виборів**. Відповідно, якщо у виборців є підстави для зміни своєї виборчої адреси, це необхідно буде зробити задовго до дня голосування. Така можливість має з'явитись після 20 липня цього року, коли вступлять в силу зміни до закону «Про державний реєстр виборців». Відповідно перед майбутніми місцевими виборами у громадян має бути принаймні місяць для того, щоб змінити свою виборчу адресу.

Необхідно розуміти, що кількість виборців, які проживають в населеному пункті, районі або області, впливає на процес формування виборчих округів. Вночі часто для багатьох громадян виборчий процес стає помітним лише тоді, коли партії та кандидати розпочинають вести активні кампанії. І якщо виборчі округи будуть формуватися на початку виборчого процесу, то активні агітаційні кампанії стануть помітними вже на другий місяць виборів, коли можливості змінити виборчу адресу на жовтневі місцеві вибори вже не буде. Саме тому виборцям варто **стежити за новинами** та не пропустити можливість актуалізувати свою виборчу адресу за наявності належних підстав, аби не втратити свого права голосу.

Громадянам також варто звернути увагу, що на місцевих виборах процедура зміни місця голосування без зміни виборчої адреси не застосовується. На останніх президентських та позачергових парламентських виборах українці достатньо активно користувались такою мож-

ливістю, в тому числі, завдяки тому, що на парламентських виборах процедура була значно спрощена. Втім, за таким підходом громадяни на парламентських виборах могли проголосувати лише за виборчий список партії, а бюлетень для голосування за кандидата-мажоритарника вже не отримували. Вище ж ідеться про зміну саме виборчої адреси, що дозволить в повній мірі скористатись своїм правом голосу, зокрема й на місцевих виборах.

Що ж до громадян, які змінили прізвище, місце реєстрації проживання, яким виповнилось 18 років і подібних випадків, то відомості в реєстрі мають оновитись без

не матимуть змоги прийти на свої дільниці за станом здоров'я, як і раніше, передбачена можливість проголосувати вдома.

На дільниці виборцю, як і раніше, за пред'явлення паспорта видадуть виборчі бюлетені для голосування на всіх виборах, на яких в нього або неї є право голосу. Наприклад, на дільниці в Одесі виборцям видаватимуть бюлетень для голосування за міського голову, міську раду та обласну раду. В селі, селищі або місті, які входять до складу району, буде ще бюлетень для голосування на виборах до райради.

Як виглядатиме виборчий бюлетень

На виборах сільського, селищного, міського голови, старости, а також на виборах до райрад та сільських, селищних і міських рад (з кількістю виборців **до 90 тисяч**) виборці не побачать візуальних змін.

Бюлетені цього типу будуть структуровані **за кандидатами**. Кандидати будуть розміщені за порядковими номерами. Під порядковими номерами в бюлетені будуть відомості про самих кандидатів: прізвище, всі імена та по батькові, рік народження, відомості про освіту, партійність, місце роботи та проживання, а також партію, від якої висунуто кандидата або ж відомості про самовисування. Між порядковим номером та прізвищем кандидата буде розміщений порожній квадрат для відмітки про голосування.

Порядкові номери кандидатів будуть присвоєні за алфавітом. Враховуючи те, що на виборах до місцевих рад сіл, селищ, міст з кількістю виборців до 90 тисяч у кожному багатомандатному окрузі партія може висунути рівно стільки кандидатів, скільки розігрується мандатів в окрузі - виборцю варто розуміти, що кандидати від однієї партії в переважній більшості випадків не будуть розташовані в бюлетені підряд.

Порядкові номери кандидатів будуть присвоєні за алфавітом. Враховуючи те, що на виборах до місцевих рад сіл, селищ, міст з кількістю виборців до 90 тисяч у кожному багатомандатному окрузі партія може висунути рівно стільки кандидатів, скільки розігрується мандатів в окрузі - виборцю варто розуміти, що кандидати від однієї партії в переважній більшості випадків не будуть розташовані в бюлетені підряд.

На виборах до міських рад з кількістю виборців **більше 90 тисяч** громадяни помітять різницю у зовнішньому вигляді бюлетеня, оскільки він має

передбачати можливість віддати голос не лише за виборчий список політичної партії, а й надати перевагу конкретному кандидату в регіональному списку партії.

Виборчі бюлетені цього типу структуруватимуться **за політичними партіями**. Порядок розміщення партій визначатиметься жеребкуванням, яке проводитимуть територіальні виборчі комісії в присутності представників самих партій.

У бюлетені буде зазначено номер партії, який вона отримала за результатами жеребкування, та повна назва партії. Праворуч від назви партії розміщується порожній квадрат для голосування виборця. А під назвою партії розміщуються кандидати з регіонального списку партії за порядковими номерами, які на етапі формування свого списку та висунування кандидатів сформувала сама партія.

Варто нагадати, що у великих містах партії формують один великий список кандидатів на все місто, а з цього списку ще визначають регіональні списки кандидатів на кожен багатомандатний округ в місті, в якому має бути від 5 до 12 кандидатів. Аналогічно виборчі списки формуються і для обласних рад.

Після зазначення останньої партії у виборчому бюлетені разом з її регіональним списком буде розміщуватись текст: «Від організації партії, за яку я проголосував (проголосувала), підтримую кандидата у депутати», а праворуч від цього тексту - прямокутник зі знаком «№» та вільним місцем для написання номера кандидата в депутати.

Виборцям варто звернути увагу, що надати перевагу конкретному кандидату не є обов'язковою вимогою для того, щоб голос громадянина було визнано дійсним. Позначки навпроти партії буде достатньо. Проте не варто нехтувати можливістю вплинути на перелік конкретних осіб, які стануть депутатами за результатами виборів. Якщо ви вирішили не конкретизувати свій вибір та не вказувати конкретний номер кандидата від партії, за яку віддано голос, у такому випадку вибір осіб, котрі стануть депутатами, вже зроблено партією, яка визначила черговість розміщення кандидатів у своєму єдиному виборчому списку. Таким чином громадянин надає мовчазну згоду із «закритим» підходом до формування виборчого списку, де впливу виборців на черговість розміщення кандидатів немає.

Якщо ж у бюлетені вказу-

вати номер кандидата від партії, таким чином вступає в дію «відкритий» елемент виборчого списку. Оскільки чим більше персональних голосів набере кандидат з регіонального списку, тим більше шансів саме цього кандидата потім бути обраним до ради.

Для допомоги громадянам зі списками кандидатів у ве-

ликих містах (від 90 тисяч виборців), а також на виборах до обласних рад на дільницях будуть доступні інформаційні буклети та інформаційні плакати. Обидва види інформаційних матеріалів будуть виготовлені за єдиним стандартом територіальними виборчими комісіями.

Інформаційні плакати та

буклети на виборах сільських, селищних, міських голів, а також інших місцевих рад не виготовлятимуться.

Інформаційні буклети міститимуть коротку програму кожної партії, з якою вона реєструвала свій виборчий список, єдиний виборчий список з фотокартками всіх кандидатів, а також всі регіональні

списки. Втім, на кожній дільниці буде лише по п'ять примірників таких буклетів, тому після вивчення списку кандидатів буклет варто залишити на виборчій дільниці.

Окрім буклетів, на дільниці традиційно будуть розміщені інформаційні плакати. Плакати також міститимуть списки всіх кандидатів з фото,

проте не матимуть програм партій.

Кодекс також відзначає, що плакати мають виготовлятися із застосуванням розумного пристосування для людей з інвалідністю. Вимоги адаптації інформаційних плакатів для людей з інвалідністю має затвердити Центральна виборча комісія.

СКІЛЬКИ ВИБОРЧИХ СПИСКІВ БУДЕ, ЯК ПОДІЛЯТЬ ОКРУГИ І ЯК ВИЗНАЧАТЬ КАНДИДАТІВ

АВТОРКА: Анастасія Матвієнко, експертка з питань виборів, заступниця голови ООО ВГО КВУ

Територіальна організація виборів

На виборах до рад з кількістю виборців до 90 тисяч та райрад будуть утворюватися багатомандатні виборчі округи, в кожному з яких буде визначатися одразу декілька переможців. Кількість виборчих округів буде визначатися як ціла частка від ділення складу ради на три.

Тобто, якщо кількісний склад ради – 34 депутати, то територія міста буде поділена на 11 округів. В кожному з таких округів буде розігруватися одразу декілька мандатів. Кількість мандатів, які розігруються в окрузі, буде залежати від кількості виборців в окрузі. При цьому Виборчий кодекс вимагає, щоб розходження в кількості виборців в кожному окрузі не були більшими за 15% від середньої кількості виборців в окрузі.

Наприклад, якщо в місті, де обирають раду з 34-х депутатів, проживає 49 201 виборець, то орієнтовна кількість виборців на один мандат становитиме 1447. В більшості випадків за таких умов в одному окрузі може розіграватися 3 мандати. Проте, з урахуванням допустимих відхилень, в якомусь окрузі може розіграватися 4 мандати, а в якомусь – 2.

На виборах до місцевих рад міст з кількістю виборців понад 90 тисяч, а також для обласних рад система є складнішою. Територія міста або ж області представлятимуть собою єдиний багатомандатний виборчий округ – єдиний міський або обласний виборчий округ відповідно.

Окрім того, місто та область будуть також поділені на багатомандатні виборчі округи, які охоплюватимуть часту міста або області.

При цьому мандати будуть розподілятися і на рівні кожного багатомандатного округу, який охоплює частину міста, і на рівні всього єдиного місь-

кого або обласного округу.

Кількість багатомандатних округів визначатиметься як ціле число від ділення кількості складу відповідної ради на десять. Наприклад, кількіс-

районів міст з районним поділом на декілька округів, і в той самий час допускає відхилення від середньої кількості округів на два.

Кандидати та виборчі списки

На виборах сільських, селищних та міських голів, а також на виборах до рад з кількістю виборців до 90 тисяч та до райрад висунення в кандидати відбуватиметься через партії або ж шляхом самовисування. В містах з кількістю понад 90 тисяч виборців та на рівні області стати кандидатом можна буде лише за умови висунення партією. При цьому в обох випадках кандидат може не бути членом відповідної партії.

Кодексом також встановлено, що кандидатом можна стати лише в одному виборчому окрузі і лише від однієї партії або ж шляхом самовисування. Проте не було заборони щодо участі в перегонах за крісло мера обласного центру, а також одночасної участі на виборах до міської ради цього ж міста.

Попередній закон про місцеві вибори не дозволяв одночасно балотуватися до ради громади з кількістю виборців до 90 тис. та на посаду сільського, селищного, міського голови. Для виборів до ради міста з кількістю виборців понад 90 тис. та до обласної ради партія на своїх зборах чи конференції затверджує одночасно єдиний виборчий список та регіональні виборчі списки. Кількість кандидатів в єдиному виборчому списку не має перевищувати кількість місць в раді.

З числа осіб, які входять до єдиного виборчого списку, партія також має сформувати регіональні списки та закріпити їх за відповідними багатомандатними виборчими округами в межах міста або області. В регіональному списку має бути не менше п'яти та не більше 12 кандидатів.

Кожен кандидат, який входить до єдиного списку, має бути включений і до одного з регіональних виборчих списків. При цьому кандидат не може бути одночасно включеним одразу до двох регіональних списків.

На зборах також затверджується порядок розміщення кандидатів як в єдиному виборчому списку, так і в регіональних. Черговість в єдиному списку потім буде потрібною для того, щоб розподілити мандати, які залишаться вільними після визначення обраних депутатів в межах багатомандатних округів («регіонів»). Черговість кандидатів в списку регіональному на процедуру розподілу мандатів не впливатиме.

Для виборів до ради села, селища та міста з кількістю виборців до 90 тис. та на виборах до райрад партії також формують виборчі списки для кожного багатомандатного округу. При цьому кількість кандидатів у списку не має перевищувати кількість мандатів, які розігруються у виборчому окрузі. Список висунених партією кандидатів формується в алфавітному порядку.

Сприяння гендерному балансу

Виборчий Кодекс передбачає запровадження виборчих квот, які сприятимуть збалансованості виборчих списків політичних партій за гендерною ознакою.

Для виборчих списків до рад міст з кількістю виборців від 90 тис. та для списків обласних рад партії мають забезпечити як в єдиному, так і в регіональних списках присутність в кожній п'ятірці списку не менше двох кандидатів кожної статі. Тобто в кожній п'ятірці єдиного списку, і кожного регіонального має бути 3 жінки і 2 чоловіка, або, навпаки, 2 жінки і 3 чоловіка.

Для невеликих рад (до 90 тис. виборців) та райрад від партій вимагається забезпечення присутності не менше 30% представників однієї статі в загальній кількості висунених до ради кандидатів.

Проте в обох випадках кодекс серед підстав для відмови в реєстрації виборчого списку партії не передбачає недотримання гендерних квот.

ний склад Одеської міської ради - 64 місця. Таким чином, в місті можливе утворення шести багатомандатних округів. Але Кодекс також допускає відхилення на 2 округи від середньої орієнтовної кількості, а отже в місті можливе також утворення 4-х або й 8-ми округів.

В той самий час Кодекс забороняє розривати території

Таким чином, в Одесі цілком можливо, що може бути утворено і чотири багатомандатні виборчі округи.

Для обласних рад також міститься аналогічна заборона: не можна розривати між двома округами територію міста обласного значення або ж району, хоча в них і може бути утворено декілька округів одразу.

ПРАВДИВА ІНФОРМАЦІЯ ТА ВЗАЄМОДОПОМОГА: ЯК ПРОТИДІЮТЬ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ В ТАТАРБУНАРАХ

Перекласти тягар протидії пандемії COVID-19 на медиків, поліцейських чи місцеву владу – безвідповідально, адже в такий складний для громади час необхідна самоорганізація та взаємодопомога. Також місцеві мешканці мають знати правдиву актуальну інформацію щодо ситуації з поширенням коронавірусу та які зусилля докладатися для протидії та зниження негативних наслідків пандемії. Спільна загроза – це і можливість для соціальної згуртованості в громаді. Саме під таким гаслом Координаційний офіс безпеки в місті Татарбунари Одеської області координує протидію пандемії COVID-19.

У перший день офіційного карантину, 12 березня, в громаді під час проведення традиційної неформальної зустрічі «кава з поліцейським (лікарем)» узгодили формат співпраці в умовах поширення пандемії COVID-19. Зокрема медичні працівники, громадські активісти, представники міської влади та правоохоронних органів узгодили проведення профілактики та інформування мешканців громади щодо поширення епідемії коронавірусу та карантинних заходів. **Вікторія Алексеєнко**, редакторка газети «Райцентр», зазначила, що дуже важливим є надання достовірної та правдивої інформації про пандемію жителям міста та району.

Органи місцевого самоврядування одними з перших розпочали реагувати на виклики, пов'язані з поширенням COVID-19, та вживати запобіжних заходів. Виконавчий комітет Татарбунарської міської ради одразу створив оперативну робочу групу з числа членів комітету, керівників комунальних підприємств та активних мешканців міста, яка збирається щоденно. Всі відповідні заходи міської влади поширюються через сторінку в Facebook, і це дуже важливо, адже видимість проти-епідеміологічних заходів заспокоює громаду. 1 квітня створено оперативний штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації на території Татарбунарського району. До складу штабу долучені керівники служб та підрозділів районної державної адміністрації,

представники ДСНС, поліції, депутатського корпусу та керівництва районної ради, а також представники громадських організацій. До робочої групи міської влади та оперативного районного штабу увійшов і керівник Координаційного офісу безпеки **Леонід Семененко**, який

ної допомоги (чергові лікарі цілодобово), міська рада та Координаційний офіс безпеки. За даними Центру громадського здоров'я станом на 9:00 1 травня в Одеській області лабораторно підтверджено 296 випадків COVID-19. У місті Татарбунари та Татарбунарському районі поки

висновків, 3 знаходяться в роботі.

Враховуючи брак достовірної місцевої інформації та численні фейки про поширення коронавірусу, Координаційний офіс безпеки вирішив готувати та поширювати періодичні оперативні відеодайджести щодо ситуації в місті та районі з поширенням епідемії коронавірусу та діяльності місцевих органів влади (один-два рази на тиждень, залежно від масиву інформації). Перший випуск вийшов 17 березня, всього наразі підготовлено 9 таких дайджестів, і робота продовжується. Перші відеозвернення були від імені керівника Координаційного офісу безпеки **Леоніда Семененко**, потім до дайджестів поступово додавали і відео керівників різних служб. Наприклад, у дайджесті від 23 квітня відеозвернення до громади підготували в.о. генерального директора районної лікарні **Олександр Карпенко**, заступник міського голови **Олександр Лесніченко** та заступник начальника відділення поліції **Олександр Мукієнко**. В цьому випуску громадські активісти, міська влада, поліцейські та лікарі закликали обмежити особисті контакти під час поминальних днів у

уникнути великого скупчення людей під час Великодніх свят. Такі інформаційні дайджести отримали велику популярність в громаді, широко поширюються в місцевих групах в соціальних мережах та репостяться. Такий приклад відеозвернень до громади почали активно використовувати керівники медичних установ, органів соціального забезпечення, суду, пробації, РАГСу, інформуючи про режим своєї роботи в умовах карантину та можливості дистанційного отримання послуг.

Важливою функцією в громаді є також підвищення індивідуальної відповідальності мешканців щодо протидії COVID-19 – дотримання правил особистої гігієни та карантинних обмежень, підтримка груп ризику щодо захворювання. У місцях найбільшого перебування містян розміщені плакати з порадами щодо поводження під час карантину. Службовці сектору ДСНС двічі на день на службовому авто через гучномовці інформують про правила перебування в громадських місцях.

За ініціативи Координаційного офісу безпеки місцеві лікарі та представники міської ради підготували коротке відеозвернення до місцевих мешканців із закликом дотримуватися правил карантину. «Ти залишаєшся вдома, ми працюємо – лише спільно ми зможемо зупинити коронавірус!» – ключовий меседж відео. «В умовах необхідності протидії поширенню та мінімізації наслідків коронавірусної інфекції громада має згуртуватися. Лише працівники, робота яких сьогодні є особливо важливою, – медики, працівники правоохоронних органів, працівники підприємств, що забезпечують життєдіяльність міста, – працюють у штатному режимі. Всім іншим жителям громади за можливості варто залишитися вдома і дотримуватися правил карантину. Це наша спільна відповідальність та можливість зберегти життя та здоров'я людей» – зазначив **Леонід Семененко**, керівник Координаційного офісу безпеки. До речі, місцева поліція при застосуванні відповідальності за порушення карантинних заходів підходить виважено – громадян переважно попереджають, протоколи складають щодо підприємств та керівників установ.

Проте акцент робиться саме на фізичному дистанціюванні, натомість пропагується соціальна згуртованість

Координаційний офіс безпеки в м. Татарбунари

ТАТАРБУНАРИ
КООРДИНАЦІЙНИЙ
ОФІС БЕЗПЕКИ

COVID-19

оперативна інформація по м. Татарбунари та Татарбунарському р-ні на 31.03

МИЄМО РУКИ ТА ЗБЕРІГАЄМО СПОКІЙ

відповідає за комунікацію з громадою. Для мешканців громади, зокрема, відкрили мобільні гарячі лінії Центр первинної медико-санітар-

немає жодного підтвердженого випадку коронавірусу. З початку введення карантинних заходів у районі зроблено 21 ПРА тест, 18 негативних

зв'язку зі значними ризиками зараження COVID-19. Також відзначили та подякували, що завдяки відповідальності всіх мешканців громади вдалося

та підтримка вразливих груп, які в умовах пандемії опинилися в критичному стані. В Татарбунарській міській раді створені мобільні бригади для подвірного обходу одиноко проживаючих громадян похилого віку та осіб з інвалідністю для оцінки їх потреб та подальшої допомоги продуктивними наборами. Також була проведена оцінка потреб вразливих груп щодо їх підтримки під час пандемії. Зокрема через сільські ради та соціальні служби району було підготовлено перелік малозабезпечених, людей з інвалідністю та самотніх мешканців. Спільно з керівницею районного сектору пробації **Аллою Мукієнко** підготовлено перелік та потреби суб'єктів пробації. Спільно з ромськими активістами громади підготовлено та реалізується план профілактичних заходів та підтримки ромських сімей м. Татарбунари. За словами ромського радника **Олександра Карая**, роми через матеріальні проблеми та обмеження торгівлі опинилися в особливо складній ситуації та потребують допомоги. Згідно такої оцінки потреб вразливих груп за сприяння волонтерів та Благодійного фонду «Еммануїл» триває допомога продуктивними наборами, ліками та предметами першої необхідності.

Пандемія COVID-19 оголила багато проблем з розвитком медичної реформи в громадах, які і раніше піднімалися Координаційним офісом безпеки. Зокрема за словами заступниці головного лікаря по поліклінічній роботі **Валентини Попадюк**, у лікарні закриті інфекційне відділення, не вирішена ситуація з закриттям туберкульозних диспансерів (а в районі 700 людей, хворих на туберкульоз, із них близько 200 хворіють активною формою). Те ж саме стосується психіатричних диспансерів, які також закриваються. В лікарні відсутні профільні спеціалісти – офтальмолог, інфекціоніст, хірург. Немає діагностичної апаратури (комп'ютерного томографа, мамографа). Насьогодні у лікарні у наявності є рентген-апарат, який функціонує з 1987 року. Останню машину лікарня отримали 12 років тому, зараз нею перевозити хворих не можна, оскільки необхідний санітарний автомобіль класу В.

Місцеві підприємці згуртувалися та усіляко допомагають медикам боротися з епідемією коронавірусу – безплатно доставляють медичний персонал із сіл району до лікарні, передають до лікарні захисні маски та кошти для придбання обладнання. Зокрема підприємці ринку зібрали та 31 березня передали 11 650 грн для місцевої поліклініки. Підприємці **Катерина Шумакова** та **Ганна Плотна** пошили захисні

маски, частину яких безплатно передали місцевим мешканцям та до лікувальних закладів міста, підприємець **Роман Мукієнко** надав захисні маски та окуляри, представники аптечної спільноти міста – матеріал для пошиву захисних масок. Одна з важливих ініціатив – це щоденний

здійснюють доставку медичних працівників з населених пунктів району. О 8 ранку зміна підвозиться до районної лікарні, о 10 годині медперсонал після закінчення чергування автобусом та власними авто підприємців доставляють до місця проживання. Як значив ініціатор акції **Андрій**

зі до другого туру відібрано 25 малюнків з усіх шкіл району. Переможці будуть відзначені подяками та подарунками, а експозиція з малюнків буде передана та розміщена в приміщенні районної лікарні для моральної підтримки медиків. У розвиток такої ініціативи спільно з музичною

дії карантинних обмежень ринок закривали повністю, потім відкривали з певними обмеженнями, потім знову закривали. Окремим аспектом цієї проблеми є стихійна торгівля за межами ринку, яка з різною інтенсивністю триває протягом всього періоду дії карантинних обмежень. 28 квітня відбулось чергова зустріч близько 70 місцевих підприємців з представниками місцевої влади – зокрема, міським головою та його заступником, головою районної ради, заступником голови РДА. За результатами діалогу місцевої влади та підприємців ринок відкривають 1 травня з умовою суворого дотримання санітарно-епідеміологічних норм.

Координаційний офіс безпеки в м. Татарбунари створено на початку 2017 року на базі Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» як неформалізований інформаційно-координаційний центр (хаб). Філософія роботи полягає в спільній діяльності та спільній відповідальності за безпеку в громаді як поліції та інших державних органів, так і місцевого самоврядування та самих мешканців. У 2019 році здійснено перший етап документального оформлення – створено однойменну консультативно-дорадчу раду при виконавчому комітеті Татарбунарської міської ради. В умовах пандемії COVID-19 офіс повністю переорієнтувався на напрямки громадського здоров'я. Діяльність Координаційного офісу безпеки у 2020 році підтримує Міжнародний фонд «Відродження», а також Європейський Союз через International Alert у партнерстві з Thomson Media.

Координаційний офіс безпеки в м. Татарбунари

МИ ПРАЦЮЄМО

ТИ ЗАЛИШАЙСЯ ВДОМА

безплатний підвіз медичних працівників до (з) роботи, адже більшість середнього та молодшого медперсоналу лікарні та поліклініки мешкають поза містом. Розуміючи складність ситуації, місцевий підприємець **Андрій Міхов** проявив особисту ініціативу і спільно зі своїми однодумцями, серед яких **Конопльов Олексій**, щодня тричі на день

Міхов, така допомога буде тривати до того часу, поки уряд не зупинить дію карантину і не налагодиться нормальне транспортне сполучення.

Спільно з районним відділом освіти Координаційним офісом безпеки проведено конкурс дитячого малюнку, присвяченого праці лікарів під час пандемії COVID-19. Нара-

школою міста Татарбунари започатковано підготовку та поширення в соціальних мережах відео виконання вихованцями школи музичних творів для підтримки місцевих медиків.

Невирішеним та проблемним в громаді питанням залишається режим роботи місцевого ринку. Протягом

ЯК ЗБЕРЕГТИ СІМ'Ю ТА ПРОТИДІЯТИ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В УМОВАХ КАРАНТИНУ: ПОРАДИ ГРОМАДСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРАВОСУДДЯ

Медіаторка Громадського центру правосуддя в м. Татарбунари Світлана Гудь радить, яким чином організувати діалог у сім'ї в умовах карантину та як підготуватися та діяти в ситуації домашнього насильства.

Сім'ї починають проводити часу разом більше ніж звикли, і тому в стосунках можуть вийти всі конфліктні ситуації, а іноді і призвести до розлучення. Так, наприклад, у Китаї зростає статистика розлучень за період карантинних заходів. Українські психологи прогнозують невтішну статистику щодо розриву відносин в сім'ях і у нас.

Уникнути на 100 відсотків конфліктів навіть в найщасливішій та дружній сім'ї неможливо, але ми можемо навчитися вирішувати конфліктні ситуації. Громадський центр правосуддя підготував декілька порад, як вирішити конфлікт в умовах карантину за допомогою діалогу. Поради корисні як для жінок, так і для чоловіків.

- Не відкладайте неприємну розмову на потім, оскільки проблему потрібно вирішити одразу, а не залагодити її тимчасово. Важливо з'ясувати, що стало причиною конфлікту та вирішити її.

- Завжди кажіть про свої емоції щодо якоїсь ситуації. Важливо в такі моменти навчитись емпатійно слухати (співпереживати). Натомість, у жодному разі не потрібно відповідати за принципом «а як ти робиш?» та тригадувати у відповідь інші наболілі ситуації, гріхи тощо, що тільки розпалить конфлікт. Якщо люди вміють слухати один одного та спокійно чути про дискомфорт, який відчуває інша сторона, відповідно, і зрозуміти потреби легше. Якщо ж такої навички, як «вміння слухати», немає – самий час йому вчитися. Вміти слухати важливо не тільки в умовах карантину, але й в звичному житті.

- Поважати емоції та потреби один одного, що дасть змогу бути відкритим. Довіряти та відчувати себе в безпеці, незалежно від того, яка розмова має відбутись.

- Давати час собі подумати над тим, як краще побудувати розмову, емоційно на неї налаштуватись. При цьому важливо зберігати спокій та намагатись не агресувати, не починати серйозну розмову на емоціях та не влашту-

вати істерики поготів. Можливо, з першого разу не буде ідеально, однак, якщо для вас це вперше, то просто тренуватись. Спробувати вислухати повністю відчуття другої сторони, не перебиваючи.

- Дотримуватись звичного робочого графіку. Або зайняти себе як можна більше домашніми справами. Краще, щоб більшість з них не перетинались з вашою другою половинкою. Адже, незважаючи на спільне життя, маємо також мати і своє власне.

- Якщо ж ви бачите, що друга сторона невдоволена, але не говорить про це прямо (лише видаючи поведінкою, виразом обличчя або попросту весь день, а то і більше, мовчить здебільшого) – не додумувати самостійно, що трапилось, та не накручувати себе. Краще в такому випадку дати трохи часу, обдумати, що саме в цій ситуації вас цікавить, чому така поведінка, і вже потім запропонувати поговорити.

- Не ображайте вашого співрозмовника, оскільки це може стати наступною причиною сварки. Уникайте також під час суперечки і іронічних висловлювань, слідкуйте за тоном (він має бути поважливим).

- Якщо самостійно проблему вирішити не вдається, можете також спробувати допомогу психолога, медіатора, тим паче зараз вони працюють в онлайн режимі.

- Не потрібно перекидати провину на другу сторону. Розуміти, що жодна з сторін не винна в тому, що відбувається. Якщо ви визначили проблему, то можна спробувати витратити свої емоційні ресурси на її вирішення.

- В суперечці не орієнтуватись на перемогу та відстоювання лише своєї позиції. Важливо чути позицію також іншої сторони та знайти спільні інтереси і потреби, варіанти, як їх досягти. Не намагайтесь змінити іншого, не використовуйте маніпуляції.

Найбільш оптимальним варіантом при вирішенні конфлікту є знайти для сторін компроміс – рішення, яке задовольнить всі сторони. В період самоізоляції можна також скласти певний перелік ресурсів, які б допомогли вам справлятися з емоціями, як то: медитації, поради психологів (їх зараз багато) у вигляді публікацій, онлайн

блогів, можна задавати їм навіть запитання, записуватись на консультацію онлайн. Тим більше час на це в нас є.

На жаль, період самоізоляції на карантин – це не тільки про час на себе та родину. Цей період також носить і певні загрози, і особливо він стосується посилення сплеску домашнього насильства. Перехід на дистанційний графік роботи та навчання, тимчасове безробіття позбавили можливості покинути приміщення та звели на обмеженій території безліч сімей 24 години на добу. Також зникла можливість скинути напругу в розважальних закладах чи навіть просто відпочити в парку чи біля моря.

«Ізоляція та карантин важливі для того, щоб стримати поширення COVID-19, але через них жінки можуть залишитись з партнерами, які проявляють насильство. За минулі тижні, на тлі зростання економічного та соціального тиску та страху, ми побачили жахливе зростання домашнього насильства по всьому світу. В деяких країнах кількість жінок, які дзвонили у служби підтримки, зростає вдвічі», — заявив генеральний секретар ООН Антоніу Гуттереш.

За даними департаменту Національних «гарячих ліній» громадської організації «Ла Страда-Україна», зараз активно досліджують цифри з національної «гарячої лінії» з питань домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації. За перші тижні карантину кількість звернень, які стосуються саме домашнього насильства, збільшилася майже вдвічі. Тобто прийняли понад 300 звернень виключно випадків, які стосувалися домашнього насильства, а це на 130 більше ніж тижнем раніше, до початку карантину.

Як правило, найбільш уразливими є сім'ї з низьким рівнем доходу, адже карантин передусім вдарив по бюджету родини, що є додатковим подразником та стресом в родині. За даними останнього дослідження ОБСЕ, українки досі не знають, що робити, якщо вони зазнають насильства: тільки 17% опитаних вважали себе поінформованими з цього питання, тоді як майже половина (48%) відчували, що мало знають, або зовсім не знали, що їм робити (17%).

Оскільки карантин не може бути виправданням для агре-

сора і для зупинки роботи всіх профільних структур у цьому напрямку, постраждалі мають точно знати, куди звертатись у випадку застосування по відношенню до них насильства. Тому Громадський центр правосуддя в м. Татарбунари узагальнив поради від правоохоронних та правозахисних організацій, як підготуватись та діяти в умовах виникнення ситуації домашнього насильства:

1. Радимо заздалегідь потурбуватись про створення умов перебування на карантині, в умовах якого може бути важко користуватись телефоном. Продумати про засоби зв'язку, за допомогою яких можна повідомити друзям або рідним, що може виникнути проблема (якщо вже така ситуація була). Знайти роз'яснення, як діяти в таких ситуаціях та куди дзвонити, виписати контакти профільних структур та організацій, до яких треба звернутись у випадку необхідності допомоги.

2. Якщо випадок насильства стався, не бійтеся писати про це в соціальній мережі, використовуйте її обов'язково для інформування ваших друзів, колег, близьких в особистій повідомлення, публічно в тому числі, адже це може врятувати життя завдяки швидкій реакції.

3. У випадку, коли є діти, важливо навчити їх, як правильно діяти в таких ситуаціях, до кого звертатись, як захистити себе.

4. Напоготові завжди має бути сформована секретна папочка або сумка з необхідними документами. Місцезнаходження такої папки не має знати агресор. У крайньому випадку така папка може бути також у ваших близьких людей, яким ви довіряєте і за допомогою до яких у випадку насильства ви звертаєтесь.

5. Намагатись не знаходитися у приміщенні з агресором, де є гострі або небезпечні для життя предмети. Якщо ж конфлікт вже почався, намагайтесь вийти з такого приміщення. В тому числі тимчасово зняти з шиї прикраси, які в момент конфліктів можуть бути небезпечними.

6. Залучитись підтримкою сусідів. Оскільки умови дотримання карантину не дають змоги піти до них на деякий час, поки ситуація заспокоїться, відповідно все, що вони наразі зможуть зробити, –

вчасно викликати поліцію, у якої на сьогоднішній день чи найбільше повноважень зайти до приміщення.

З метою профілактики та мінімізації загострення конфліктних ситуацій на період карантину обом сторонам необхідно дозволити собі відпочинок в окремій кімнаті, усамітнюватись (якщо дозволяє територія) на певний час, про що попередньо домовитись між сторонами подружжя, аби скидати зайве напруження.

Нагадуємо, що перебування всіх на карантині не має стати причиною зупинки життя. А тому, в цей період важливе налагодження співпраці та взаємодія правоохоронних органів, соціальних служб, які ведуть облік проблемних сімей, а також профільних організацій, у тому числі волонтерів.

Якщо ви або ваші близькі зіткнулись з домашнім насильством, чи вперше, чи не вперше, маєте телефони для звернення:

- Поліція – 102
- Урядовий центр з протидії насильству – 15-47
- Національна «гаряча лінія»: 0-800 – 500-225, 116-111 (з мобільного)
- Національна «гаряча лінія» по запобіганню домашнього насильства: 0-800-500-005, 116-123 (з мобільного)
- «Гаряча лінія» безоплатної правової допомоги: 0-800-213-103

Також можна знайти сайт «Розірви коло» rozirvykolo.org Працюють у деяких містах України і притулки для постраждалих від насильства, однак для того, аби потрапити до них у період карантину, потрібна також довідка про відсутність симптомів ОРВІ.

Окрім того, Громадський центр правосуддя м. Татарбунари також розпочав надання допомоги щодо вирішення конфліктних ситуацій, у тому числі у випадках домашнього насильства. Ви можете безоплатно звернутись за телефоном **(099) 419-14-92**.

Діяльність Громадського центру правосуддя в м. Татарбунари впроваджується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» за фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках проекту «Громадський центр правосуддя як мультифункціональна платформа розвитку правосуддя в громадах».

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЛГБТ-АКТИВІСТА В ОДЕСІ. ЯК АДВОКАТКА УГСПЛ ПРИМУСИЛА ПОЛІЦІЮ ВІДКРИТИ КРИМІНАЛЬНУ СПРАВУ

ДЖЕРЕЛО: УГСПЛ

Одеському ЛГБТ-активісту **Валентину Тирнавському** погрожують радикально налаштовані люди. Вони навідувалися до нього додому, полювали біля під'їзду та публікували його фото в соцмережах. Одна з одеських організацій не приховує своєї причетності до цих подій. Але поліція відмовилась реагувати на заяву постраждалого та допитувати підозрюваних.

Адвокатка приймальні УГСПЛ в Одесі через суд примусила поліцію відкрити кримінальну справу. Задача — домогтися від поліції покарання радикалів, щоб Валентин міг вільно брати участь у масових заходах та не боятися за своє життя.

Перша сутичка відбулася після прайда

Одесит **Валентин Тирнавський** став ЛГБТ-активістом менше року тому. Минулої весни він дізнався про громадську організацію «Асоціація ЛГБТ «ЛІГА»», брав участь у масових акціях, закликав людей тестуватись на ВІЛ та почав ходити на прайди. Спочатку — на київський, потім — на одеський.

Тригером для нападників стало те, що хлопець прийшов на одеський Марш рівності в образі Ісуса.

«Ідея була в тому, що Ісус любить всіх, незалежно від статі та сексуальної орієнтації», — розповідає **Валентин Тирнавський**. — Минулого року в такому образі був інший активіст. Цього року запропонували мені, бо для цього підходила моя зовнішність — статура та довге волосся».

Марш рівності відбувся 31 серпня 2019 року. У ньому взяли участь близько 300 людей — вони пройшли централь-

ною вулицею міста на захист рівних прав. На противагу зібрались кілька десятків противників — вони намагались зірвати марш, але не вдалося. Лише відібрали у учасників акції «райдужний прапор» та спалили його.

Нападників оточила поліція. Трьох особливо агресивних людей затримали. Після акції учасники прайду поїхали у безпечне місце на автобусі та розійшлися. Проте радикали помітили Валентина ввечері того ж дня у центрі міста, коли він гуляв зі знайомою, та намагались влаштувати «розборки».

«Ми проходили повз «Міський ринок їжі». Поруч було кілька десятків противників прайду. Вони мене теж впізнали. Почалась перепалка, мене заблокували у закладі і не давали вийти. Я викликав поліцію, і вона відвезла мене у офіс ГО «ЛІГА», — розповідає активіст.

Навідувались додому та чекали під під'їздом

Основними противниками маршів за рівні права в Одесі є організація «Сак проти». Вона навіть має офіційну реєстрацію. Засновником вказаний **Сергіс Хачатрян**, тренер одного з міських бійцівських клубів. Він же — активний учасник нападів на Марші рівності у Одесі. Через кілька днів після прайда Сергіс, разом з десятком друзів, прийшли до Валентина додому.

«Це було о 12 годині ночі. Вони почали гучно стукати двері, кричали, що це воєнкомат, — розповідає Валентин. — Двері їм відкрила мама. Коли я вийшов, вони почали погрожувати, звинувачувати у продажі якихось наркотиків та інших якихось речах, до яких я не маю жодного стосунку.

Казали «ми будемо за тобою слідкувати та тебе виховувати»».

З собою вони привели двох людей, які назвалися поліцейськими. Хоча документів вони не показали. Наполягали, щоб Валентин видалив зі своєї сторінки в Instagram усі фотографії з прайду.

«Казали, що якщо не видаю, мене «не знайдуть» та «можуть вбити». Сказали, що у мене година на те, щоб я їх видалив, і пішли, — розповідає активіст. — Я не видаляв фотографії, а лише на кілька годин їх приховав».

Весь наступний тиждень біля будинку Валентина знаходились якісь підозрілі люди. «У мене не було роботи, тому з дому я не виходив. Через кілька днів до мене планував прийти друг, за ним погнались з десяток людей, хотіли забігти у під'їзд, але він встиг закрити двері. Вийти зміг тільки ввечері, для надійності попросив приїхати кількох друзів, щоб йти не самому», — говорить активіст.

Погрози в соцмережах

Після цього заякування не припинилися. Через кілька місяців у Instagram з'явився аккаунт, в якому публікували фотографії та посилання на сторінки одеських ЛГБТ-активістів. Була там і світлина Валентина та посилання на його профіль.

«Було зрозуміло, що ця група створена для того, щоб зібрати профілі ЛГБТ-активістів, запам'ятати їх обличчя, розшукувати через знайомих та переслідувати, — говорить Валентин Тирнавський. — Я почав надсилати скарги на цей аккаунт адміністрації Instagram. Через кілька годин той самий «Сак» опублікував пост з моєю фотографією та погрозами: «я тебе попередив: будеш скаржитись — сам знаєш, що буде»».

Подібні групи в соцмережах створюють уже не вперше. Аналогічні аккаунти створювались перед прайдом та після нього. Таким чином противники Марша рівності збирають інформацію про учасників акцій та запам'ятовують, за ким треба полювати. А ще — тиснуть психологічно.

Коли у січні аналогічна група з особистою інформацією про ЛГБТ-активістів та зокрема про Валентина з'явилась в

Telegram, він вирішив захищатись. Зібрав скріншоти погроз та написав заяву в поліцію. В ній вказав назву організації «Сак проти» та ім'я її засновника, який приходив до нього додому. Паралельно звернувся до одеської приймальні УГСПЛ, щоб допомогли юридично.

Окрім того, відчуваючи, що в Одесі може бути небезпечно, він звернувся за допомогою до київських ЛГБТ-організацій, щоб отримати притулок в шелтері. «Шелтер» — це тимчасове житло для ЛГБТ-активістів, які змушені ховатись від агресії родичів або нападів радикалів. У такому притулку в Києві Валентин прожив півтора місяці. Коли відчув, що все затихло — зміг повернутися додому.

У поліції складу злочину не знайшли

Адвокатка приймальні УГСПЛ в Одесі **Юлія Лісова** розповідає, що заяву в поліцію щодо нападників на Валентина вони подали у січні 2020 року.

«У поліції відмовились відкривати кримінальну справу та вирішили розглядати заяву як звернення громадян, — розповідає Юлія Лісова. — Тоді ми підготували скаргу слідчому судді на бездіяльність поліції. З мого досвіду, звичайні такі скарги розглядаються в автоматичному режимі — на користь заявника».

Але у випадку з Валентином суддя неприємно здивував. Він заявив, що заявники зібрали недостатньо доказів та що він не може перевірити, чи дотримані терміни для подачі скарги. Він повернув матеріали та не розглянув їх.

«Ми зібрали достатньо доказів та дотримались термінів. Але мені впало в очі, що суддя усміхався та ухмилявся. Схоже на те, що він був упереджений до представників ЛГБТ», — говорить **Юлія Лісо-**

ва.

Вона подала апеляційну скаргу на рішення судді. Апеляція задовольнила її частково — скасувала рішення слідчого судді та спрямували скаргу на повторний розгляд.

«Ми могли б подати нову заяву в поліцію та не йти в апеляцію, але я вирішила, що буде неправильно заплющувати очі на таке рішення слідчого судді, — говорить Юлія Лісова. — Тому вирішила витратити час, пройти цю процедуру, щоб апеляційний суд повідомив судді, що так чинити не можна».

«Зараз я активності не проявляю, тому мені не погрожують, — розповідає Валентин. — Але розумію, що якщо після карантину ми вирішимо провести Марш рівності, напади та погрози почнуться знову. Якщо нападників не покарають — вони відчуватимуть свою безкарність та продовжать полювати на ЛГБТ-активістів. Я лише хочу мати можливість брати участь у мирних заходах та почуватись безпечно у рідному місті. Це правда я маю за Конституцією».

Поки готувався цей матеріал, стало відомо, що суд задовольнив скаргу УГСПЛ та зобов'язав поліцію відкрити кримінальну справу.

«Тепер ми будемо добиватися, щоб розслідування провели як слід — допитали потерпілого, потім ту людину, на яку він вказував, встановили інших причетних та з'ясували, хто погрожував Валентину в соцмережах, — говорить **Юлія Лісова**.

Вона наполягає, щоб кримінальну справу порушили за ч. 2 статті 161 Кримінального кодексу України «Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, ставлення до релігії або інших ознак». Якщо нападників врешті визнають винними, їм загрожуватиме покарання аж до позбавлення волі на 5 років.

Фото з сайту mayak.org.ua

Матеріал підготовлено у рамках проекту «Підтримка та захист громадянського суспільства в Україні», що фінансується Українською Гельсінгською спілкою з прав людини за фінансової підтримки Посольства Королівства Нідерланди в Україні та Європейського Союзу.

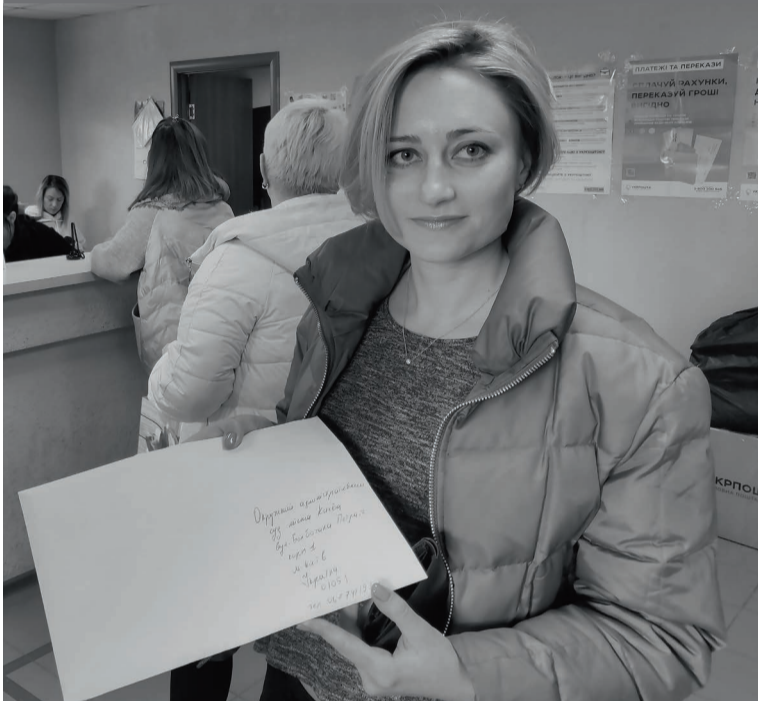
ОКРУЖНИЙ АДМІНСУД КИЄВА ВІДКРИВ ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО ЗАБОРОНИ ПЕРЕМІЩЕННЯ З/ДО АР КРИМ У ЗВ'ЯЗКУ З COVID-19

16 березня 2020 року було опубліковано розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 березня 2020 року №291-р «Про тимчасове припинення роботи контрольних пунктів в'їзду на тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та виїзду з неї, спрямоване на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої SARS-CoV-2». Через введення на КПВВ із Кримом обмеження, громадяни України з кримською «пропискою», які фактично проживають на контрольованій території, і кримчани, які мають реєстрацію місця проживання на материку, не можуть потрапити додому.

Центр прав людини ZMINA наводить інформацію Кримської правозахисної групи, яка цитує дані Ісмаїла Халікова про розділену через дії уряду родину. «У підсумку розділені сім'ї, де батько з херсонською пропискою, виїхавши о 5-й ранку, не може повернутися додому в Крим. Чи дружина з дітьми, які 15 років живуть в Одесі, але застрягли в Криму і тепер не можуть виїхати, бо їх не пропустять українські прикордонники тільки через те, що в паспорті стоїть кримська прописка. Онкохворий житель Криму, який не зміг поїхати на операцію в Київ через місце реєстрації в Сімферополі. Студент, у якого була тимчасова прописка в гуртожитку Харкова, і «карантинні канікули» він тепер проведе десь, а не з батьками в Керчі. Таких історій купа, і це тільки сьогодні...» – повідомив Халіков.

Позовна заява подана до Окружного адміністративного суду міста Києва та передбачає визнання незаконним та скасування вказаного Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 березня 2020 року. Основні положення позову полягають у тому, що свобода пересування може обмежуватись тільки законом, а Розпорядження КМУ –

Окружний адміністративний суд міста Київ відкрив провадження у справі про оскарження розпорядження Кабінету міністрів України від 14 березня 2020 року №291-р. про тимчасове припинення роботи контрольних пунктів в'їзду та виїзду на тимчасово окуповану територію Криму у зв'язку з поширенням коронавірусу. Оскаржила таке дискримінаційне рішення правова радниця Громадського центру правосуддя в м. Татарбунари, адвокатка та кримчанка Юлія Лісова. Суд ухвалив розглядати справу за правилами загального позовного провадження та призначив підготовче судові засідання на 2 червня 2020 року в громаді.

не закон. Але навіть якщо це не брати до уваги, така заборона у відношенні Криму дискримінує громадян України за ознакою місця реєстрації. Адже всім іншим громадянам не заборонено пересуватись всередині країни, в'їжджати та виїжджати неї.

З незрозумілих підстав така дискримінуюча заборона встановлена для людей, яким необхідно переміщуватись з (в) тимчасово окуповані території. Кабінет Міністрів України створив таку ситуацію, коли громадянин України може повернутись на підконтрольну територію України з Російської Федерації або будь-якої іншої країни, але не може виїхати в Херсонську область з АР Крим і у зворотному напрямку також.

За словами правової радниці Громадського центру правосуддя, адвокатки Юлії Лісової, «відбувся черговий прояв дискримінації стосовно кримчан. У складний момент держава фактично відмовилась від них. Крім того обмежила доступ в Крим і з боку материкової України, тим самим перебивши можливість допомагати членам родини один одному. Саме такі речі демонструють реальне відношення влади до Криму та громадян України, які пов'язують з ним своє життя, а не гучні публічні заяви про їх підтримку».

Окружний адміністративний суд міста Києва відкрив провадження у справі про оскарження розпорядження Кабінету міністрів України від 14 березня 2020 року №291-р.

«Про тимчасове припинення роботи контрольних пунктів в'їзду на тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та виїзду з неї, спрямоване на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2». Суд ухвалив розглядати справу за правилами загального позовного провадження та призначив підготовче судові засідання на 2 червня 2020 року.

Оцінюючи вплив тимчасового припинення роботи контрольних пунктів в'їзду та виїзду на тимчасово окуповану територію Криму у зв'язку з поширенням коронавірусу на права конкретних людей, 6 травня 2020 року на сторінці Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» у Facebook відбувся онлайн з адвокаткою Юлією Лісовою та Антоном Парамоним, який зіштовхнувся з дією цієї заборони.

Коротко про результати спілкування щодо припинення роботи контрольних пунктів в'їзду та виїзду на тимчасово окуповану територію Криму у зв'язку з поширенням коронавірусу для сім'ї Антона і десятків інших сімей:

- Російські окупанти під час карантину дозволяють виїздити з Криму лише один раз. Не виїхав – сидиш до закінчення карантину щонайменше.

- Українська сторона не надає вичерпного і зрозумілого переліку підстав та документів, з якими українські громадяни, які хочуть покинути Крим, можуть це зробити.

- Зрештою наші прикордонники пропускають або відмовляють людям потрапити на "материкову" територію України на свій розсуд, не надаючи жодних (!) письмових відмов – лише усні.

- Люди чекають на рішення десятки годин або й добу чи більше на вулиці просто неба, на сильному вітрі (там

завжди сильний вітер).

- Якщо тобі пощастило і українські прикордонники пропускають, ти маєш терміново встановити додаток «Дій вдома». Знаєте, в чому проблема? В тому що на КПВВ практично нема мобільного зв'язку й Інтернету. Якщо прикордонники пожалують і роздадуть вай-фай – встановиш, а як ні – то поїдеш у місто Каланчак на 2-тижневу обсервацію.

- Членів однієї і тієї ж родини можуть розділити: Антон з Криму виїхав, а його батька українські прикордонники не пустили, тож він повернувся до Криму, де проходить 2-тижневу самоізоляцію. Його дружина і теща чекають на нього в українському селі на підконтрольній території. Коли тепер він зможе виїхати з Криму – невідомо, бо він, з точки зору окупантів, вже скористався шансом один раз покинути Крим. Чому його не пропустили наші прикордонники – незрозуміло, бо заборона була усною. Тож він тепер фактично у заручниках, який не має права покинути окуповану територію.

- Український суд не поспішає розглядати позов про відміну цього розпорядження, тож, скоріш за все, поки він за це візьметься, карантин завершиться.

- Якщо громадянин України хоче поїхати з однієї області в іншу, він може це зробити. Якщо громадянин України хоче повернутися додому з-за кордону, він теж може це зробити, хоч і не без складнощів. Тобто ви можете повернутися до України, скажімо, з Москви. Але не можете з Криму.

Діяльність Громадського центру правосуддя в м. Татарбунари впроваджується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» за фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках проекту «Громадський центр правосуддя як мультифункціональна платформа розвитку правосуддя в громадах».

ГАЗЕТА «ІЗБІРКОМ»

Засновник - Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України»
Свідоцтво № ОД 1413-284-Р
Головний редактор: Болган В.С.

Адреса редакції:

65091, м. Одеса, вул. Садиковська, 25

Телефон: (048) 716-40-18

Електронна пошта: odesakvu@gmail.com

cvu.od.ua, izbirkom.org.ua,

attestation.in.ua

Надруковано в СПД Майстер О.А.

Тираж - 30 000 прим.

Бажаєте знати більше?

Приєднуйтеся до нас в соціальних мережах:

facebook.com/odessaizbirkom

t.me/odizbirkom

instagram.com/izbirkom

Заходьте на наш сайт:

www.izbirkom.org.ua

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Якщо ви бажаєте надати добровільну матеріальну допомогу газеті «ІзбірКом», то можете перерахувати кошти за вказаними реквізитами:

Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України»

65091, м. Одеса, вул. Садиковська, 25
р/р UA453287040000026006054475951

в ЮГРУ Приватбанк

м.Одеса

МФО 328704,

код ЄДРПОУ 33139450

тел.: (048) 716-18-40

Призначення платежу:

Добровільна пожертва без ПДВ

National Endowment for Democracy
Supporting freedom around the world

Одеська обласна організація КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

Цей випуск газети підготовлено та надруковано в рамках громадської кампанії «Атестація депутатів місцевих рад». Кампанія спрямована на сприяння вирішенню проблеми низького рівня відкритості, прозорості та підзвітності виборцям депутатів 23 місцевих рад з 16 областей України, а також підвищення поінформованості громадян про діяльність місцевих депутатів. Проєкт «Атестація депутатів місцевих рад» - ініціатива Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України», яка реалізується за підтримки Національного фонду демократії (NED, США).